

„Jöjjetek, menjünk fel
az Úr hegyére,
Jákob Istenének
házához!
Tanítson meg minket
útfaira,
hogy az ő ösvényein
járjunk!”

Iz 2,3

Új Ember

KATOLIKUS HETILAP

LXXXI. évf. 48. (4030.)
2025. november 30.
Ára 445 Ft

Fotó: Lambert Attila

Várom-e Istent az életembe?

Beszélgetés Deák Hedvig domonkos nővérrel advent kezdetén

4–5. oldal

**Áadták a Szent Erzsébet
Rózsája díjat**

A kitüntetéssel beszélgettünk 8. oldal

Családok lelkinapja Kőszegen

Segítség a házasság és a gyermeknevelés
életszakaszaiban 12. oldal

A gondviselés útját csodáljuk

Erdő Péter bíboros, prímás a százhusz
éves Szent István-bazilikáról 16. oldal

A valóság a szelíden érkező fényben

A Szentatya október 22-én a kedvezőtlen időjárás ellenére a Szent Péter téren tartotta az általános kihallgatást, amelynek keretében folytatta a *Jézus Krisztus, a mi reménységünk* című jubileumi katekézissorozatot. Mai beszédének témája: *Krisztus feltámadása mint az ember szomorúságára adott válasz*. A Szentatya más nyelveken is összefoglalta katekéziséit, majd üdvözölte a jelen lévő híveket. Az általános kihallgatás a Miatyánk elimádkozásával és az apostoli áldással zárult. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok, Isten hozott mindnyájatokat! Jézus Krisztus feltámadása olyan esemény, amelyet sosem lehet eleget szemlélni és elég mélyen átélmélni: minél mélyebben foglalkozunk vele, annál inkább lebilincsel bennünket, mint egy vakító, mégis lenyűgöző fény. Ez az életnek és az örömnél olyan kitörése volt, amely az egész valóság értelmét megváltoztatta: negatívból pozitívvá tette, ámde nem látványosan, még kevésbé erőszakosan történt, hanem szelíden, rejtetten, mondhatni alázatosan.

Ma arról elmélkedünk, miként gyógyíthatja Krisztus feltámadása korunk egyik betegségét: a szomorúságot. A szomorúság – ez a mindent átható és elterjedt kór – sok ember mindennapjait kíséri. Az ember bizonytalanságot érez, olykor mély kétségbeesést, mely elárasztja belső világát, s mintha eloltaná benne az öröm legkisebb szikráját is. A szomorúság megfosztja életünket értelmétől és erejétől, így életünk irány és cél nélküli tengődéssé válik. Ez a ma oly gyakori tapasztalat eszünkbe juttatja *Lukács evangéliumának* híres elbeszélését az emmauszi tanítványokról (vö. Lk 24,13–29). Csalódottan és csüggedten mennek el Jeruzsálemből, maguk mögött hagyják a Jézushoz fűzött reményüket, akit keresztre feszítettek és eltemettek. A történet bevezető részében ez az epizód az emberi szomorúság paradigmájaként jelenik meg: eltűnik a cél, amelybe annyi energiát fektettek, és megsemmisült mindaz, ami életük lényegének tűnt. Reményük szertefoszlott, és csüggedtség telepedett szívére. Minden összeomlott rövid idő alatt: pénteken és szombaton, események drámai egymásutánjában.

A paradoxon valóban jelképes: ez a szomorú, a vereség fájalmát hordozó visszatérés a mindennapokba éppen a világosság győzelmének, a beteljesedett húsvét napján zajlik. A két férfi

hátat fordít a Golgotának, a keresztre feszítés rettenetes színhelyének, amely még mindig elevenen él szemükben és szívükben. Minden elveszettnek tűnik. Vissza kell térniük korábbi életükhöz, lesütött szemmel, remélve, hogy senki sem ismeri fel őket. Egyszer csak egy vándor szegődik a két tanítvány mellé, talán egy a sok zarándok közül, akik a húsvétra felmentek Jeruzsálembe. Ő a feltámadt Jézus, de ők nem ismerik fel. A szomorúság elhomályosítja tekintetüket, elfelejteti velük az ígéretet, amelyet a Mester többször is elmondott: hogy meg fogják ölni, de a harmadik napon feltámad. Az idegen odalép hozzájuk, és érdeklődik, miről beszélgetnek. A szöveg azt mondja, hogy ők „szomorú arccal megálltak” (Lk 24,17). Az itt használt görög melléknév teljes szomorúságot jelent: arcukon a lélek bénultsága tükröződik.

Jézus meghallgatja őket, hagyja, hogy kiadják magukból csalódottságukat. Majd nyíltan és határozottan megfeddi őket: „Ő, ti balgák, milyen nehezen tudjátok elhinni, amit a próféták jövendöltek” (Lk 24,25), és az *Írások* alapján kimutatja, hogy a Messiásnak szenvednie, meghalnia kellett és fel kellett támadnia. A két tanítvány szívében ismét fellobban a remény tüze, és amikor leszáll az este, és eléri úti céljukat, meghívják titokzatos társukat, hogy maradjon velük. Jézus elfogadja a meghívást, és asztalhoz ül velük. Majd kézbe veszi a kenyeret, megtöri és odanyújtja nekik. Ebben a pillanatban a két

tanítvány felismeri..., de ő azonnal eltűnik szemük elől (vö. Lk 24,30–31). A kenyértörés mozdulata felnyitja szívük szemét, és újra megvilágosítja kétségbeeséstől elhomályosult tekintetüket. Ekkor minden világossá válik: a közösen megtett út, a gyengéd, mégis erőteljes szó, az igazság fénye. Azonnal öröm tölti el őket, újra erő járja át fáradt tagjaikat, a múlt emléke újra a hála forrásává lesz. Sietve visszatérnek Jeruzsálembe, hogy mindent elmeséljenek a többieknek.

„Valóban feltámadt az Úr” (Lk 24,34). Ebben a valóban határozószóban emberi történelmünk biztos beteljesedése tükröződik. Nem véletlen, hogy ez az az üdvözlés, amellyel a keresztyének húsvét napján egymást köszöntik. Jézus nem szavakban támadt fel, hanem tényekben: saját testével, amely megőrzi a szenvedés nyomait: örök pecsétjeként irántunk tanúsított szeretetének. Az élet győzelme nem üres szó, hanem valóságos, konkrét tény. Az emmauszi tanítványok váratlan öröme legyen gyengéd figyelmeztetés számunkra, amikor utunk nehezzé válik. A Feltámadott az, aki alapjaiban változtatja meg látásmódunkat, és reménnyel tölti el szomorúságtól üres szívünket. A szív útjain a Feltámadott ott van velünk és értünk. Tanúsítja, hogy a halál vereséget szenved, hirdeti, hogy az élet győz, a Golgota sötétsége ellenére is. A történelem még sok jóban reménykedhet.

A Feltámadás felismerése azt jelenti, hogy új szemmel tekintünk a világra: visszatérünk a fényhez, hogy felismerjük az Igazságot, aki megváltott és megvált bennünket. Testvéreim és nővéreim, maradjunk éberek nap mint nap a feltámadt Jézus húsvétjának csodálatában! Egyedül ő teszi lehetővé a lehetetlent!

Fordította: Tözsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

”
Az élet győzelme
nem üres szó,
hanem
valóságos,
konkrét tény.
Az emmauszi
tanítványok
váratlan öröme
legyen gyengéd
figyelmeztetés
számunkra,
amikor utunk
nehézzé válik

”

Megújult a lapunk!

Advent a készület és a megújulás ideje. A készületé, mert Emmanuel, a velünk lévő Isten megtestesülését várjuk és legvégső, második eljövételét. Azt ünnepeljük, hogy Isten szeretetből, önérdék és öncél nélkül jön egészen közel hozzánk. Arra hív minket, hogy felismerjük ezt, és életünkkel válaszoljunk rá. A legtökéletesebb válaszuk, hogy élünk soha ki nem apadó kegyelmével, és megújítjuk szívünket, cselekedeteinket.

Az Új Ember idén ünnepli 80. születésnapját. Augusztustól hétről hétre visszatekintünk az elmúlt évtizedekre egy-egy korábban megjelent írással. Tudjuk, hogy a jelent csak úgy érthetjük meg, ha ismerjük a múltat. S ha bármiben nagynak tűnhetünk, az azért is van, mert elődeink vállán állunk. Mindaz a gazdagság, ami felhalmozódott az évtizedek alatt, és amit napjainkban is közvetítenek

írásaink, ma is személyesen megszólít mindannyiunkat, és megújulásra sarkall: szerzőt és Olvasót egyaránt.

Ebben a hitben, az új egyházi év elején, adventtől formátumot váltunk. A hetilap, amit oly sokan szeretnek, várnak és olvasnak, megújult. A forma változik, a lényeg azonban ugyanaz marad: az evangélium örömhírét szeretnénk elvinni Olvasóinkhoz erősebb képi megjelenéssel, de változatlan lényeglátással, teljességre törekvéssel.

A megújult forma nem apró „szépészeti” változtatás, hanem egy alapos, minden részletre kiterjedő átalakítás eredménye, melynek során a lap megjelenését, elrendezését és az olvasási élményt helyeztük a középpontba. Az elmúlt években kialakult egy tartalomstruktúra, ami elnyerte Olvasóink tetszését és bizalmát. Nem akarjuk elengedni azt az örökséget és minőség-

get, amit Önök megszoktak és megszerettek. Ezért a legfontosabb üzenetünk: a tartalom és a színvonal marad a régi, akár a hetilapról, akár annak kulturális mellékletéről, a *Mértékadó*ról legyen szó.

Bár a világ és a médiafogyasztási szokások rohamléptekkel változnak, mi továbbra is hiszünk az értékes, igényes, alapos és hiteles újságírás erejében. Ezt szeretnénk képviselni és továbbvinni az új formában megjelenő lapszámainkban is.

Izgatottan, örömmel és a régi szeretettel adjuk Tisztelt Olvasóink kezébe a megújult hetilapot. Főszerkesztőként arra kérem Önöket, hogy tartsanak velünk ezen az izgalmas úton, és lapozgassák örömmel az új formátumot. Kíváncsi vagyok, hogy az új köntösben megjelenő újságban is ugyanolyan elmélyültséggel, élvezettel és lelki haszonnal olvassák cikkeinket, mint eddig.

Kérjük továbbra is támogató hűségüket és imáikat!

Kuzmányi István
főszerkesztő

XIV. Leó pápa a klímaválságról

A Szentatya videoüzenetet küldött a déli félteke részegyházaihoz, amelyek képviselői november 17-én a belémi Amazonas Múzeumban gyűltek össze. XIV. Leó hangsúlyozta, hogy az eddigi intézkedések nem elegendőek a globális felmelegedés másfél Celsius-fok alatt tartására, és hogy gyorsan fogy az idő. Egyesek politikai akarata az, ami hiányzik. Az emberiségnak az együttműködést kell választania „a megosztottsággal és a tagadással szemben”. Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes üzenetének fordítását közreadjuk.

Köszöntöm a világ déli részének részegyházait, amelyek a belémi Amazonas Múzeumban gyűltek össze, és csatlakozom a COP30 klímacsúcson részt vevő bíboros testvéreim prófétai hangjához, akik szóval és tettel hirdetik a világnak, hogy az amazóniai térség továbbra is a sürgős beavatkozásra szoruló teremtett világ élő szimbóluma.

Ti a kétségbeeséssel szemben a reményt és a cselekvést választottátok, együtt munkálkodó globális közösséget építetek. Ennek vannak kézzelfogható eredményei, de nem elég. A reményt és az elszántságot meg kell újítani, nemcsak szavakkal és elhatározásokkal, hanem konkrét tettekkel is. A teremtett világ áradásokon, aszályokon, viharokon és a kíméletlen hőségen keresztül hallatja segélykiáltását.

Az éghajlatváltozás következményei miatt minden harmadik ember súlyosan kiszolgáltatott helyzetben él. Számukra az éghajlatváltozás nem távoli fenyegetés. Ha figyelmen kívül hagyjuk őket, az közös embervoltunk megtagadását jelenti. Még van idő arra, hogy a globális hő-

mérséklet-emelkedést másfél Celsius-fok alatt tartsuk, de az időablak gyorsan zárul. Isten teremtett világának őrzőiként gyorsan kell cselekednünk, hittel és prófétai elszántsággal, hogy megvédjük az általa ránk bízott ajándékot.

A déli félteke részegyházainak képviselői a belémi Amazonas Múzeumban gyűltek össze

A párizsi éghajlatvédelmi megállapodás kézzelfogható eredményeket hozott, és továbbra is a legerősebb eszközünk arra, hogy megvédjük az embereket és bolygónkat. De őszintének kell lennünk: nem a megállapodás vall kudarcot, hanem mi vallunk kudarcot a rá adott válaszukban. Egyesek politikai akarata az, ami hiányzik. Az igazi vezetés szolgálatot és valódi változást hozó támogatást jelent. Erősebb éghajlatvédelmi intézkedések erősebb és igazságosabb gazdasági rendszereket hoznak létre.

Az erősebb éghajlatvédelmi cselekvések és stratégiák igazságosabb és stabilabb világba

való befektetést jelentenek. A tudósok, a nemzetek vezetői és a vallások pásztoraí útítársaink. A teremtett világ őrzői vagyunk, nem pedig versengők a világ még megmaradt értékeiért. Együtt küldjünk világos globális jelet: olyan

nemzetek, amelyek rendíthetetlen szolidaritással támogatják a párizsi megállapodást és az éghajlatvédelmet segítő együttműködést!

Legyen ez az Amazonas Múzeum az a hely, amelyre úgy emlékeznek majd, mint ahol az emberiség az együttműködést választotta a megosztottsággal és a tagadással szemben. Isten áldjon meg mindnyájukat erőfeszítéseikben, hogy továbbra is gondját viseljék Isten teremtett világának! Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

Fordította: Tözsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Várom-e Istent az életembe?

Beszélgetés
Deák Hedvig
domonkos nővérrel
advent kezdetén

Úrjövét. Mintha az éj sötétjéből érkezne hozzánk ez a szó, csillagfénye megnyitja lelkünk mélységeit. Belépünk az adventbe. Jó megállni, és újra átgondolni, mire is készülünk az elkövetkező ünnepi időszakban. Deák Hedvig domonkos nővért kérdeztük az advent lényegéről.

– A latin *adventus Domini* kifejezés így fordítható: az Úr megérkezése. Adventről elsőként Jézus földi születése jut eszünkbe, ezt ünnepeljük, erre készülünk. Ám ez csak az ünnepi készülődés egyik rétege, és főként az időszak második felében hangsúlyos. Az Egyház az adventi időszakban újra beleállít minket az üdvösségtörténet folyamatába, Isten érkezésére összpontosít. Az Úr már itt van, ugyanakkor új módon is jelen akar lenni az ember, az emberiség életében. Az, hogy eljön, nem azt jelenti, hogy fizikai értelemben máshol lesz, mint eddig, hanem azt, hogy új módon érzékeljük a jelenlétét. Az egyházi vagy teológiai nyelv ezt nevezi kegyelmi jelenlétnak: Isten szeretne egészen bensőséges módon ott lenni mindenkinek a lelkében, erre az üdv történeti folyamatra is utal az advent a Kisjézus születése mellett. Harmadrészt pedig ebben az időszakban Krisztus második eljövételére is várunk, az idők végére, az ítéletre, amikor az egész világ megújul, azaz belép Isten életébe. Azt gondolom, hogy nekünk, keresztényeknek ezekre a szempontokra is figyelniünk kell, még ha nem is kerülnek annyira előtérbe. A liturgiát követve advent első részében kifejezetten a második eljövételre szegezzük a tekintetünket.

– Talán advent böjti jellege sem annyira hangsúlyos, bár alig képzelhető el a csendes várakozás időszaka önkorlátozás nélkül.

– Adventben a böjtre kevesebb hangsúly esik, de kétségtelen, hogy a készülődésünk a megtisztulás ideje is. Megjegyzem, a böjtt az Egyház gyakorlatában elsődlegesen az étkezéstől való megtartóztatást jelenti. Korunkban népszerű digitális meg sok másféle böjtről beszélni, de úgy gondolom, ezt az elsődleges értelmet nem kellene feladnunk. A böjt az, amit valamiképpen az ember „a bőrén érez”. Mondhatni „húsba vágó”, hiszen tudatos mérséklése az ember legalapvetőbb ösztönének, amely az élete fenntartására irányul. A korai Egyházban a böjt napi egyszeri étkezést jelentett. Az más kérdés, hogy ennek a korlátozásnak számos pozitív következménye van, például sok időt szabadít fel.

– Azért az önmegtartóztatás sokkalnál húsba vágó lehet a digitális böjt esetén is. Épp olyan – ha nem nagyobb – nehézséget jelenthet, mint a táplálék megvonása.

– Ezzel egyetértek, csupán azt hangsúlyozom, hogy ne váltsuk ki a primér alapot, az étkezéstől való megtartóztatást valami mással! De valóban érdemes holisztikusan tekinteni a böjtre. A virtuális világgal kapcsolatos visszafogottság

is része ennek. Azt mindenesetre fontos látnunk, hogy a böjtnak, sőt bármiféle önmegtartóztatásnak van egy olyan távlata, hogy aki folyamatosan végzi azt – például nem csak adventben –, annak az életébe valahogy beépül ez a hozzáállás. A konkrét jó gyakorlat a részünké válik, és visszük tovább.

– Mi az önmegtartóztatás célja?

– Minden böjt célja, hogy valamiféle ürességet teremtsen az emberben, és elmélyítse bennünk Istenre való rászorultságunk tudatát. A böjt semmiképpen nem „teljesítménytúra”, nem arról szól, hogy valamit elérek és kipipálom azt, majd megveregetem a vállamat, hogy milyen ügyes vagyok, és akkor jöhetnek a nagyobb kihívások is. Egyáltalán nem erről van szó. Az üresség Isten elsőségére figyelmeztet. Az ember a böjtben megtapasztalja a gyengeségét, a korlátait. Valami elkezd hiányozni, ahogy adott esetben a digitális böjtnél is. Ez a hiány rámutat arra, hogy mi is az, ami igazán fontos nekem.

A böjt bizonyos értelemben mesterségesen előidézett szegénység. Hiszen a szegény az, aki rászorul Istenre. Ha mindenem megvan, ha kerek az életem, akkor nagyon nehéz meglátni, hol jut még hely Istennek. Advent jó alkalom arra, hogy tisztázzuk: vágyom-e

a Megváltómra, várom-e Istent? Várok-e tőle valamit? Gondolok-e a második eljövételére? Vagy ez a földi élet elég nekem, és annyira azért mégsem hiányzik, hogy Jézus felborítsa ezt a második eljövételével? Érvényes keresztény kérdések ezek.

– Nem könnyű ráhangolódni az adventre. Reggel felkelünk, a mobilon ránézünk a hírekre, amelyek többnyire a háborúval foglalkoznak, de valamilyen viszállyal biztosan szó esik. Befolyásol minket a digitális világ, fiatal, felnőtten egyaránt. Szerzetesként milyen mértékben érik el ezek a hatások? Hogyan tud védekezni az egyre felszínebb, túlpörgetett online világ negatív hatásai ellen?

– A tudatos elhatárolódás segít. Régebben a szerzetesi életet a klauzúra védte: fizikai határokat állított fel, s ez elősegítette az összeszedettséget, a csend megtartását, az elmélyülést az imádságban, az Istenre való odafigyelést. Úgy látom, napjainkban a klauzúra határai kitágultak, többek közt a digitális világ felé is. Pedig szükség van a határookra.

Mi például a rendházban – közös elhatárolás alapján – nem használunk okostelefont, éppen azért is, hogy ezek a hatások ne ilyen mértékben érjenek minket.

Nem csodálom, hogy a hírek, képek áradatának kitéve sokan depresszióssá válnak. Az online információkat eleve úgy hozzák létre, hogy reakciót váltsanak ki belőlünk. Ez nyilvánvaló. Az aggodalmakról, félelmekről amúgy az a véleményem, hogy korábban sem volt túl rózsás a világ helyzete, gondoljunk csak az 1960-as évekre, amikor az atomháború réme fenyegetett. Persze a digitalizáció felerősíti a hatásokat. Ezért is van szükség az információk tudatos szűrésére, és szerintem erre annak is lehetősége van, aki okostelefont használ. A leghatékonyabb, ha a korlátozást közösségben végezzük, például a család vagy a baráti társaság minden tagjával közösen. Az együttes cselekvésben, a közös elhatározásban könnyebb megmaradni, és így egészen új tapasztalatokra tehetünk szert az offline világban. A megszokott hétköznapiaktól kicsit távolságot tartva talán jobban látszik majd, mi a fontos, és mi a lényegtelen.

– A digitális böjtön túl milyen jó közösségi gyakorlatot ajánlana adventben?

– Elsősorban azt, amit az Egyház ajánl. Nem kell nagy dolgokra gondolni. A roráte szentmisék például sokak számára segítenek elmélyülni az adventben. Akik abban a helyzetben vannak, hogy mindennap el tudnak menni, akár együtt az egész

család, tegyék meg! A rorátéra járás ad egyfajta feszességet az időnek, összerendezi a hétköznapijainkat. A napi evangélium olvasása is segít. Az adventben gyönyörű szentírási – ó- és újszövetségi – szövegekkel találkozhatunk, és elgondolkodva rajtuk, az üzenetük felett elmélkedve könnyen és szépen belehelyezkedhetünk az Úr érkezésére való várakozásba. De már az is gyümölcsöző lehet, ha a napjainkból rövidebb-hosszabb időt a csendnek szentelünk.

– Vonzó a csend, az elmélkedés, talán bele is vágunk a böjtölésbe, korán felkelünk, hogy odaérjünk a rorátéra, igyekszünk a magunkévá tenni a krisztusi tanítást. De sok keresztény tapasztalata, hogy a kezdeti lelkesedés alábbhagy, amikor valami kizökkent a kerékvágásból, vagy valaki kihoz a sodrunkból. Kudarcot élünk meg adventi utunkon...

– Semmiképpen ne adjuk fel! Meglehet, még abban a dimenzióban gondolkodunk, hogy vannak keresztény kötelezettségeink, amelyeknek meg kell felelnünk. Azt gondoljuk, hogy fáradtságos erőfeszítéssel, verejtékes munkával olyan emberré kell válnunk, aki majd megfelel az evangéliumi elvárásoknak: valaminek, ami rajtunk kívül van.

– Azért azt érezzük, tudjuk, hogy meg kell(ene) változnunk. A

szeptemberi Vigília folyóiratban olvastam egy idézetet egy idős ortodox szerzetestől: Krisztus nem megváltoztatja, hanem átváltoztatja az embert. Mi a véleménye erről?

– Tetszik az idős szerzetes gondolata. Már eleve arra utal, hogy a változás során nem az én erőfeszitésemről, nem a saját projektemről van szó – ez lenne a megváltozás. A kereszténységben az átalakulás Isten műve. Egyébként az egész advent arról szól, hogy megértsük: minden Isten ingyenes ajándéka, amit nem tudunk kiérdemelni. Jézus születése is isteni ajándék.

Az emberi erőfeszítés a második lépés. Amúgy e kettő összjátékáról van szó: Krisztus átalakít engem, ugyanakkor a velem való találkozás olyan választ vált ki belőlem, ami már teljesen az enyém is. Isteni és emberi találkozója ez. Amikor Isten elér engem, amikor megérint, az kivált belőlem egy olyan választ, amelybe már az egész valómat bele tudom tenni. A krisztusivá válás folyamata, a változás, adott esetben az önmegtagadás már nem pusztán edzésprogram, hanem örömteli

válasz, amely talán erőfeszítéssel is jár, de az átalakulás nem az én művem.

Korábban említette a kudarcot a lelki életben. Látnunk kell, hogy éppen a kudarcaink jelentik a lehetőséget Isten számára, hogy belépessen az életünkbe. A kudarc beláthatja velünk, hogy nem a nagyszerű, jól kigondolt tervünk kivitelezése a lényeg. Amikor találkozom a korláttal, Isten közel tud lépni hozzám.

– Hogyan kerülhetjük el mi, keresztények azt, hogy magunk is viszálykodóvá váljunk?

– Megdöbbenő tapasztalni, hogy mennyi indulat van emberekben, és látjuk, hogy bizony a keresztények is tudnak gyűlölködni.

A digitális világban hatványozottan, mintha online ez is szabad lenne. Jó lelkiismeret-vizsgálati téma lehet adventben, hogy mennyire hiteles a kereszténységünk.

Szükséges rátekintnem arra, hogy milyen érzések vannak bennem, amikor indulatos vagyok. Meg kell vizsgálnom, mi van amögött, amit mondok vagy ahogyan mondom. Folyamatos önreflexióra van szükség e téren. Keresztényként nem vehetjük át kritikátlanul a világ által elfogadottnak tartott magatartásformákat.

Mindannyiunkkal előfordul, hogy egy adott helyzetben indulatosan reagálunk, az élet ilyen. De fontos, hogy – a bocsánatkérés, az eset rendezése mellett – feltegyem magamnak a kérdést, hogy mi váltotta ki ezt a reakciót, miért akarok erőszakosan bánni a másikkal. Talán belső gyengeséget, bizonytalanságot kompenzállok ezzel? Azután mindezt Isten elé kell vinni, és feltenni a kérdést: mit tegyek legközelebb, a következő, hasonló helyzetben – figyelve az evangéliumra, Jézusra? Ne feledjük, advent a bűnbánat, a megtisztulás ideje is. A jónak pedig vonzása van. Ha ilyen helyzetekben szelíd tudok maradni, annak hatása van másokra, végső soron pedig az egész világra.

Körössy László
Fotó: Lambert Attila

Elindulni a fény felé

Mt 24,37–44

Aki vett már részt rorátemisén, tudja: van valami egészen sajátos abban a pillanatban, amikor hajnalban már világosodik odakint, de a templomban még csak néhány gyertya ég. A világ külső fénye mintha lassan, tapintatosan érkezne meg, míg a belső fény – az imádság, a csend, az ébredő közösség – már jelen van. Talán ezért szeretünk ilyenkor útnak indulni: mert ösztönösen a világosságot keressük. A fény mindig hív. A fény felé megyünk.

Adventben különösen erős ez bennünk. De mit is keresünk valójában? Több nyugalmat? Kevesebb zajt? Vagy valami mélyebbet: azt a fényt, amely nem a természet rendjéből fakad, hanem Isten közeledéséből? A mai olvasmányok határozottan ebbe az irányba vezetnek. Izajás próféta képe lenyűgözően időszerű: a népek a ma-

láthatja az Úr dicsőségét, és minden szív igazságban ragyog. Ez a hármas látás segít megérteni, hogy a várakozás nem nosztalgia és nem csupán távoli ígért, hanem jelen idejű feladat. Aki tudja, hogy az Úr ma is érkezik – az imában, a szegényben, egy váratlan gondolatban, egy bűnbánó felismerésben –, az már most a fény felé fordítja a szívét.

Ezért érdemes feltennünk a kérdést: mit várok az idei adventtől? Mi az a fény, amely felé indulni szeretnék? Lehet konkrét az elhatározás – több csend, kevesebb panaszkodás, rendszeres szentségimádás, nagyobb figyelmesség... De lehet mélyebb is: az a vágy, hogy Isten ne csak a naptárban közeledjen, hanem bennem is. Az advent nem teljesítményprogram, hanem meghívás. Nincs szükség egyébre,

gasba emelt hegy felé igyekeznek, mert ott találják meg a világosságot, az igazságot, az irányt. Pál apostol a hajnal hasonlatát használja. Mintha azt mondaná: a keresztény nem alvó ember, hanem olyan, aki észreveszi, hogy virrad. Jézus pedig az éberségről beszél: nem félelemre hív, hanem józanságra, készenlétre.

A keresztény hagyomány háromféle adventet, azaz úrjövetet tart számon. A történelmit: amikor Betlehemben megszületett a Megváltó, egyszerűségbe és szeretetbe érkezett. A kegyelmi: amikor Jézus nap mint nap belép az életünkbe egy váratlan kedvességben, egy bűnbánó felismerésben, egy imádságban. És a végsőt, az eszkatologikust: amikor majd minden szem

csak el kell indulnunk a világosság irányába, úgy, mint hajnalban a rorátéra: fázósan, álmosan, de biztos léptekkel.

A templom fényei sem egyszerre gyúlnak ki, és így van ez a lélekkel is. A világosság lassan növekszik, de megérkezik. Ha az idei adventben csak egyetlen apró döntést hozunk, már jó irányba mozdultunk. Az Úr érkezik – a kérdés csak az, hogy lesz-e bennünk gyertya, amit lánggra tud lobbantani. Szívből kívánom, hogy legyen az idei advent a belső virradat ideje. Legyen időnk a fény felé fordulni, észrevenni, hogy köztünk jár az, aki a sötétséget legyőzi. Akihez elindulni mindig érdemes.

Monostori László

Az Eucharisztia tisztelete

(170/11.)

„A papok, akik a püspöki rend érvényes, gondviselészerű és szükséges munkatársai, s arra hivatottak, hogy Isten népét szolgálják, a püspökükkel együtt egyetlen presbitériumot alkotnak, bár különböző szolgálatra vannak rendelve. »A híveknek egy-egy helyi közösségében valamiképpen jelenvalóvá teszik a püspököt, akihez bizalom és segítőkészség fűzi őket, s akitől átvállalják feladatainak és gondjainak egy részét mindennapi fáradozásukkal.« Ezért »a püspök vezetése alatt megszentelik és igazgatják az Úr nyájának egy rájuk bízott csoportját, állomáshelyükön láthatóvá teszik az egyetemes Egyházat, és hathatósan járulnak hozzá Krisztus egész testének építéséhez«. Emellett »mindenkor Isten gyermekeinek javára ügyelve arra törekszenek, hogy működésük szerves része legyen az egész egyházmegye, sőt az egész Egyház lelkipásztori munkájának«” – olvassuk a *Redemptionis Sacramentum* 29. pontjában.

A papok szolgálata az Egyházban többdimenziós valóság, s minden dimenzió egységesen az Egyház Krisztusban megvalósuló egységét és jelenlétét tükrözi. A papok, noha a püspök hatósága alá tartoznak, egy presbitériumot alkotva közösen vállalják a felelősséget a hívek lelkipásztori ellátásáért, így biztosítva, hogy az Egyház rendje ne pusztán formai keret legyen, hanem a Krisztus-test életének feltárlása. Ez a hierarchikus rend ugyanakkor nem hatalmi struktúra, hanem a Krisztus-test egységének megnyilvánulása: a papok a püspök jelenlétét képviselve szolgálják a híveket, és általuk Krisztus szeretete jut el mindenkihez. Szolgálatuk a hívekkel való bizalom és közösség építésének helye, ahol a mindennapi fáradozás a szeretet gyakorlati megvalósulása, s ahol a pásztori jelenlét és gondoskodás mélyíti a hívők egyháztudatát. A püspök szolgálata ebben a képben nem csupán külső vezetés, hanem mély belső együttérzés és misztikus egység a papjaival. Minden szent cselekményünkben, minden lelkipásztori fáradozásukban érezniük kell annak a súlyát, amit hordoznak, és az örömet, amit a hívek szolgálata hoz. Csak így lesz teljesen élővé a püspök eucharisztikus jelenléte: minden papi szolgálat az ő szívében is valósággá válik, és a Krisztus-test egysége nemcsak látható, hanem misztikusan átélhető lesz. A dokumentum kiemeli, hogy a papok viszont átvállalják a püspök gondjainak egy részét a helyi közösségekben, hogy mindennapi munkájukkal az egész Egyház lelkipásztori küldetéséhez járuljanak hozzá, és ezáltal a hívek életét Krisztus titokzatos testének szerves részévé tegyék.

Mindezek fényében az eucharisztikus szolgálat a papi hivatás csúcspontja: az Eucharisztia ünneplése révén a papok láthatóvá teszik Krisztus és a püspök jelenlétét is, s ezáltal a presbitérium egysége a hívek számára is tapasztalható valósággá válik. Ebben az áldozatban a papok nem csupán adminisztratív vagy lelkipásztori feladatot látnak el, hanem szentségi szolgálatot teljesítenek: Krisztus Teste és Vére által az egész Egyház lelki építése és a közösségi élet megszentelése valósul meg. Így a papi szolgálat valamennyi dimenziója egyetlen célt szolgál: Krisztus jelenlétének láthatóvá tételét az Egyházban, amely a hívők üdvösségét építi, s az Egyház egységét és szentségét erősíti.

Sztankó Attila

Ünnepek és jeles napok

(100.)

Novemberben két nagy ünnepe van a Görögkatolikus Egyháznak. Az egyik november 8-a, amikor Szent Mihály és Szent Gábor arkangyalok az összes mennyi erőt ünnepljük. A másikat november 21-én tartjuk az Istenszülő Szűz Mária templomba való bevezetésének emlékére. Ezek mellett szép számmal vannak még további jeles napjaink is, amelyek nem ilyen „külöslegesek”, de azért a liturgikus naptárban – és némileg a liturgiában is – nyomuk van.

1-jén Ázsiai Szent Kozma és Szent Damján ingyenes orvosokat tiszteljük. Ez külön „kategóriát” jelent Egyházunkban. Megkülönböztetjük őket a két másik, ugyanilyen nevű – arabiai és római – testvérpártól. Kereszténnyé válásuk után kitanulták a gyógyító mesterséget, hogy minél többet segíthessenek a tudományukkal. Békében hunytak el, nem lettek vértanúk, mint a másik két orvos.

12-én Szent Jozafát érsek, fölszentelt vértanú emlékét tartjuk. Liturgikus naptárunkban új keletű szent, az unió vértanújaként lett ismeretes. Fiatalon bazilita szerzetes, majd 1619-ben polocki érsek lett. Híres volt jótevékenységéről. Katolikus hithűségével és tértől buzgósságával sok elenséget szerzett magának, ezért 1623. november 12-én megölték. 1642-ben boldoggá, 1867-ben szentté avatták. A Szent Péter-bazilikában nyugszik.

13-án Aranyszájú Szent János konstantinápolyi érseket tiszteljük. Igaz, hogy mennyi születésnapja 407. szeptember 14-e, de ezen a napon az első száműzetéséből való visszatérésre emlékezünk. Hatalmas teológiai-irodalmi anyagot hagyott hátra. Nevéhez kötődik a leggyakrabban végzett Szent Liturgia, bár nem csak az ő tollából származik annak szövege.

14-én Szent Fülöp apostol áll liturgikus naptárunkban. A tizenkét apostol közé tartozott, Jézus hívta meg. Betszaidából, András és Péter városából származott. Megismertette Natanaelt Jézussal (Jn 1,45–46). Neve többször előfordul az *Újszövetségben*; az utolsó vacsorán is ott volt. 90-ben lett vértanú.

16-án Szent Máté apostolt, evangélistát ünnepljük. Eredetileg Lévinek hívták, és foglalkozására nézve vámos volt. Meghívása történetét megőrizte az evangélium: megszólítása után azonnal követője lett Jézusnak (Mt 9,9). Neve mindenütt szerepel az apostolok jegyzékében. A vértanúságot 60 körül nyerte el. Így imádkozunk hozzá: „Imádd a kegyelmes Istent, hogy ajándékozzon bűnbocsánatot a mi lelkünknek!”

25-én Alexandriai Szent Katalint nagyvértanúnőként tiszteljük. Fejedelmi családban született, és rendkívüli szépségű volt. Életét sok színes elbeszélés övezi. Miután egy remetétől megismerte a keresztény tanítást, a császár előtt nemcsak megtagadta a pogányságot, hanem le is leplezte annak értelmetlenségét. Az uralkodó ötven tudósát győzte le vitában. Mivel hitében állhatatos maradt, a császár kivégeztette.

30-án Szent András apostol ünnepét tartjuk. Szent Péter apostol testvére volt, ő is Betszaidából származott. Mivel Jézus elsőnek hívta meg (Jn 1,40), liturgikus szövegeink is így emlegetik: „az elsőként meghívott”. Jézus halála után is buzgó hithirdető volt. X alakú keresztre feszítve halt meg, innen az *andrskereszt* elnevezés.

Ivancsó István

Szent Charles de Foucauld

December 1.

Szüleit hatévesen elvesztette. Először Svájcban, majd egy párizsi jezsuita középiskolában tanult. Serdülőkorában hitelenné vált. Katonai akadémián tanult tovább, és húszévesen tiszttá lett. Hazájában, majd Algériában szolgált, de három évvel később elbocsátották, nagyrészt kicsapongó életvitele miatt. Később, miután érettebb, fegyelmezettebb lett, visszatérhetett a katonai pályára. Nagy hatással volt rá Afrika és az iszlám. 1882-ben elhatározta, hogy felfedezi Marokkót, Tunéziát és Algériát, ezért elhagyta a hadsereget. Feltérképezte az Atlasz-hegységet, amelynek jelentős része addig ismeretlen volt az európaiak előtt. 1884-ben kiadta *Felfedezőút Marokkóban* című könyvét, amellyel nagy elismerést szerzett, a francia földrajzi társaság aranymedállal jutalmazta érte.

Mindjobban vonzotta a keresztény élet. 1886-ban megismerkedett Huvelin atyával

– ez hozta életében a döntő fordulatot. „Amint hittem, hogy van Isten, azonnal megértettem, hogy nem tehetek mást, mint hogy egészen érte éljek” – írta megtéréséről. 1890. január 16-án belépett egy szigorú trappista szerzetesközösségbe. Rómában teológiát tanult, majd Názáretben három éven át klarissza nővérek kolostorszolgájaként tevékenykedett. 1901. június 9-én, Verviers-ben pappá szentelték, a Szaharába ment, s megpróbált barátja és testvére lenni a muszlim vallású sivatagi nomádoknak. 1901 októberében az algériai Benni Abbesbe költözött remetének. Francia–tuareg szótárt írt, átültette a Bibliát berber nyelvre. Az I. világháború kitörése után Tamanrassetben, az Ahaggar-hegységben élt. Megalapította a Jézus Szíve közösséget, amely a tuaregek evangelizációjára kötelezte el magát.

1916. december 1-jén egy muszlim szektához tartozó tuareg csapat, mivel francia ügynöknek vélte, meggyilkolta. 1933-ban tisztelői El Abiodh Sidi Cheikhben közösséget alapítottak, amely – egyházi jóváhagyással – jelenleg is Jézus Kistestvérei közösség néven működik. 1939-ben megalakult a rend női ága. Ferenc pápa 2022. május 15-én Charles de Foucauld-t szentté avatta Rómában.

L.K.

A HÉT LITURGIÁJA

A év

NOVEMBER 30., ADVENT 1. VASÁRNAPJA (Szent András apostol, Andrea, Andor) – Iz 2,1–5 (*Egybegyűjti az Úr a nemzeteket Isten országának örök békéjére.*) – Róm 13,11–14 (*Üdvösségünk közel van.*) – Mt 24,37–44 (*Virrasszatok, hogy készen álljatok!*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 2, EE 501, 413, Ho 2 – EE 3–4, Ho 126 – EE 503, Ho 11 – EE 6.
DECEMBER 1., HÉTFŐ (Elza, Blanka, Natasa) – Iz 4,2–6 – Mt 8,5–11.

DECEMBER 2., KEDD (Melinda, Aurélia, Vivien) – Iz 11,1–10 – Lk 10,21–24.

DECEMBER 3., SZERDA – **Xavéri Szent Ferenc áldozópap emléknapija** (Olívia) – Iz 25,6–10a – Mt 15,29–37.

DECEMBER 4., CSÜTÖRTÖK – **Damaszkuszi Szent János áldozópap és egyháztanító emléknapija** (Borbála, Barbara) – Iz 26,1–6 – Mt 7,21.24–27.

DECEMBER 5., PÉNTEK (Vilma, Csaba, Sába, Sebő) – Iz 29,17–24 – Mt 9,27–31.

DECEMBER 6., SZOMBAT – **Szent Miklós**

püspök emléknapija (Leontina, Gyopárka) – Iz 30,19–21.23–26 – Mt 9,35 – 10,1.6–8.

DECEMBER 7., ADVENT 2. VASÁRNAPJA (Szent Ambrus püspök és egyháztanító, Ambrózia, Agaton) – Iz 11,1–10 (*Igazságot szolgáltat az alacsony sorsúaknak.*) – Róm 15,4–9 (*Üdvösségünk közel van!*) – Mt 3,1–12 (*Tartsatok bűnbánatot, elközelgett a mennyek országa!*) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 8 – EE 507, EE 413, Ho 8 – EE 8, Ho 133 – EE 503, Ho 6 – EE 10.

Annyi sok jót kaptam, most én jövök

Interjú a Szent Erzsébet Rózsája díjas Kuti Sándorné Kovács Máriával

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia idén Kuti Sándorné Kovács Máriának ítélte oda a Szent Erzsébet Rózsája díjat. Az üzemorvos doktornő lelkipásztori kisegítőként kapcsolódott be a kiskunhalas-alsóvárosi Szent Péter és Pál Római Katolikus Főplébánia szolgálatába, majd karitásmunkatárs lett. A csoport irányítását huszonnég évvel ezelőtt, 2001-ben vette át. Kiskunhalasi otthonában beszélgettünk vele.

– Hogyan emlékszik vissza a gyerekkorára? Érték olyan élmények, amelyek megalapozták a szolgáló szeretet iránti elköteleződését?

– Jánoshalmán születtem 1946-ban. Hat hónapos voltam, amikor egy komfort nélküli szoba-konyhas lakásba költöztünk, amihez egy kis földterület tartozott. Szegények voltak a szüleim, de nagyon szorgalmasan betelepítették a tanya körüli területet gyümölcsfával, szőlővel. A Rákosi-érában anyukám sokszor már hajnali kettőkor sorba állt a kenyérért, de előfordult, hogy nem volt pénz kifizetni. Később már volt borunk. Ha dél körül jött a finác, anyukám mindig megkérdezte tőle, elfogadja-e az ebédet. Ugyanígy meghívta a postást is. Vasárnaponként a három kilométerre lévő iskolakápolnába jártunk szentmisére. A szüleim megvették az *Új Embert*, abból értesültek, ha templomépítéshez gyűjtöttek valahol, ilyenkor mindig küldtek adományt. Jó szomszédi kapcsolatot ápoltak, szívesen adtak mindenkinek, és a szomszédok is segítettek minket, sokszor vigyáztak rám.

– Mikor jelentkezett az orvosi hivatása?

– Jó tanuló voltam, de továbbtanulásról nem esett szó, hiszen a szüleim azt tervezték, hogy majd bekapcsolódom a ház körüli munkákba. Hatodikos lehettem, amikor bevezették az erőszakos téeszésítést. A szüleimnek is be kellett lépniük, mert szörnyű következményekkel járt, ha valaki megtagadta az aláírást. Emiatt aztán úgy látták, a tanyán nincs perspektíva számomra,

inkább tanuljak tovább. Nyolcadikos koromtól Jánoshalmára jártam iskolába, majd Bajára kerültem, a Tóth Kálmán Gimnáziumba. A tanáraink között voltak hívő emberek, az osztályfőnökönkől tudtuk, hogy ciszterci szerzetes volt a rend feloszlata előtt. Nem mertem orvosi egyetemre jelentkezni, nem volt elég önbizalmam hozzá, így a védőnői pályában gondolkodtam. Az osztályfőnököm biztatott, hogy többre vagyok képes. Másodjára vettek fel Szegeden az orvosi egyetemre. A felvételin megtapasztaltam a gondviselést. A vizsgabizottságban ott ült az egyetem párttitkára, aki megkérdezte tőlem, járok-e templomba, és elvégezném-e az abortuszt, ha egy anya élete veszélyben forogna. Éreztem, hogy színt kell vallanom. Éppen akkortájt olvastam egy olyan esetről, amikor az édesanya kitarzott amellett, hogy az orvosok tanácsa ellenére bármi áron meg akarja szülni a gyermekét, és azóta is boldogan él a kislányával. Elmeséltem a bizottságnak ezt a történetet, mégis felvettek. Ettől kezdve tudtam, nem fognak többet zaklatni amiatt, hogy templomba járok.

– Miért választotta az üzemorvosi pályát?

– 1972. szeptember másodikán házasodtunk össze a férjemmel, és kilencedikén kaptam meg a diplomámat. Éppen egy évvel később a lányunk keresztselőjén álltunk

az oltár előtt, tizenhat hónapra rá pedig megszületett a fiunk. Azért mentem üzemorvosnak, mert úgy gondoltam, ez a szakma, bár az orvosi hierarchia alján volt, összeegyeztethető lesz a családi élettel. 1975. október elsején kerültem a kiskunhalasi gyárba, ahol ezernyolcszázan tartoztak hozzám teljes körű betegellátással. Másfajta kapcsolat alakult ki a pácienseimmel, mint egy házi orvosnak, hiszen az üzemben mindig köztük voltam.

A kilencvenes évek elején benne volt a levegőben, hogy megszüntetik az üzemorvosi ellátást, így 1993-tól intézeti orvos is lettem a kiskunhalasi elmeszociális otthonban, melynek ma Bárka Integrált Szociális Intézmény a neve. A pályámnak különlegesen szép szakasza volt ez a két éves időszak, még közelebb kerültem a betegekhez. Reggelente a gyárban dolgoztam, majd hat órában az intézetben, ahol értelmi fogyatékosok, demensek, alkoholbetegek, pszichiátriai betegek voltak az ellátottak. Egyszerre kellett orvosnak, pedagógusnak és szülőnek lennem. Egy kezemen meg tudtam számolni, hány beteget látogattam, így nem csoda, hogy – főként a fogyatékosok – nagyon kívánták a szeretetet. „Ölelj magadhoz” emberek voltak, és én örömmel voltam velük.

– Még a karitásmunka előtt lelkipásztori kisegítő lett.

– A kilencvenes évek elejére esett az egyházmegyei határrendezés. Kiskunhalas korábban a Váci Egyházmegyéhez tartozott, majd a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegyéhez került. Az akkori plébánosunk, Vangel Imre 1991 szeptemberétől indított az Alsóvárosban egy hároméves teológiai tanfolyamot, amelyre én is jártam. A káplánunk Szekeres Mihály volt, akit később elhelyeztek, a tanfolyamon pedagógiát tanított nekünk. Imre atya tudta, hogy egy ideig nem lesz mellette káplán, és szüksége lesz lelkipásztori kisegítőkre. Akkor négy filiája is volt a plébániának – most három van –, ráadásul a kiskunhalasi kórházban is újraindultak a kórházi szentmisék és istentiszteletek, bőven akadt teendő. Hetente találkoztunk a lelkipásztori kisegítőkkal, hogy megbeszéljük, ki milyen szolgálatot lát el. A csoportunkban volt egy szociális testvér, Keszler Erzsébet, legtöbbször ő járt a kórházba. Majd havonta kétszer mi is végigjártuk a kórtermeket, beszélgettünk a betegekkel, hívtuk őket a szentmisére, a fekvőbetegeket megkérdeztük, hívjuk-e hozzájuk papot, hogy szentségekhez járulhassanak. A jó példa is vonzott, sokan kérték a szentségek kiszolgáltatását. Eleinte szorongtam, nem tudtam, mit fognak szólni a kollégáim, hogy nem orvosként, hanem lelkipásztorként látnak a betegágy mellett, de nem volt egy rossz szavuk sem. A kórházi szolgálat, amit aztán átvett a káplán atya, tizenegy éven át tartott. Számomra ez az évtized volt a karitástevékenységünk legszebb időszaka.

– Milyen emlékek jutnak eszébe a betegekkel való találkozásokról?

– Az egyik kórteremben egy harminckét éves ápolónő feküdt kiújult daganattal. Volt egy kisfia. A férjével elváltak, de amikor szembesült azzal, hogy nem fog meggyógyulni, rendeződött a férjével a kapcsolata, mert nagyon fontosnak érezte, hogy a gyermeke tartozzon valakihez. Engedélyt kaptam arra, hogy elvigyem az Oltáriszentséget a betegeknek. Egyszer még Bábel Balázs érsek úrral is együtt imádkoztam a kórteremben. Mondta,

hogy a papoknak sok a dolguk, hozzam be neki az Oltáriszentséget, és maradjak vele, amíg imádkozik. Ez hatalmas megtiszteltetés volt.

– Daganatos betegekkel is foglalkozni kezdett. Hogyan indult el feléjük?

– Ismertem egy hölgyet a gyárból, szenvedéssel teli élete volt. Négy gyermeke közül az első huszonegy évesen akut leukémiában elhunyt, a második gyermeke lezúzott. A harmadik terhességéből ikrei születtek, de a kislány a szülés alatti oxigénhiány miatt középsúlyos értelmi fogyatékos lett. Egyszer összefutottam az asszonnyal, mondta, hogy emlékirja van, maga vette észre a csomót a vizsgálatnál, amit tanítottam neki. Ettől kezdve odafigyeltem rá, kijártam a családhoz, elvittem az asszonyt vizsgálatokra, végigkísértem az útján. Fontos volt számomra, hogy a daganatos betegek családjával is törődjek, mert ők is nagyon szenvednek, és hogy imádsággal közelebb segítsen a betegek a Jóistenhez. Sok más daganatos beteghez szorultam a Jóisten, egyiküket sem kerestem. Küldetésnek tekintettem a betegek támogatását. Láttam, hogy sokuknak még ilyenkor sem segít a családjuk. Úgy gondolom, a betegek és a karitás gondozottjai esetében is figyelniük kell arra, hogy a családi konfliktusoktól távol maradjunk, ne mélyítsük el őket.

– Kiskunhalason, az Alsóvárosban aztán elkezdték megünnepelni a jubiláns házasságokat.

– A kilencvenes évek végén úgy éreztem, annyi sok jót kaptam az életemben – a férjemet, akivel jóban-rosszban igazi társak voltunk akkor már huszonöt éve, a sikeres szakvizsgámat –, hogy ígéretet tettem a Jóistennek: most én következem, én adok. Miután jubiláló házasságként Jánoshalmán, a templomban megünnepeltek minket, mondtam Imre atyának, honosítsuk meg ezt a szép szokást Kiskunhalason is. 1999-ben kezdtük el ünnepelni a jubiláns házasságokat. Az anyakönyvekből és a gyári ismerősi körből tudtam meg, hogy kinek van kerek házassági évfordulója. Nyakamba vettem a várost, mert fontosnak tartottam a személyes megszólítást. A karitászcsoporthal együtt szerveztük az ünnepélyes szentmisét és az agapét, amit eleinte az iskolában tartottunk, majd a kétezres évektől

kezdve az új közösségi házunkban. A templom ajtajában fogadjuk ilyenkor a házasságokat, van, aki az esküvője óta nem lépte át ezt a küszöböt, és most újra eljön.

– Felnőttként mi irányította a karitázmunka felé?

– Még az intézetben dolgoztam, amikor megtudtam, hogy Iszka-szentgyörgyön van egy lelkigyakorlatos ház. A lelkigyakorlatokat Hollai Antal atya tartotta, az ő hatására fordultam a karitátszervekenység felé. Meghívta az egyedül maradt időseket karácsonyra, és elmondta, hogy amikor kezét fogott a börtönben egy fogvatartottal, az sírva fakadt, mert vele soha senki nem fogott még kezét. Az iszka-szentgyörgyi lelkigyakorlaton ismertem meg Munkácsi Lajosnét is, a mélykúti karitás vezetőjét, aki országos szinten is mintának tekintett karitást vezetett. Példa volt számomra a későbbiekben is.

– A karitászcsoporthoz tagjain kívül van más segítségük a szolgálatban?

– 2001-ben bérbevettem a középiskolásokot küldött hozzám karitatív szolgálatra a felkészítő papjuk. Úgy gondoltam, jó lesz, ha az idősek otthonában bete-

tek, hogy segítségre lenne szükségük, így ők is látogatták az önkénteseket. A karitázmunka miatt az ember sokszor dilemmába kerül, hogy mi a fontosabb: a karitás, a munka vagy a család. Főként karácsonykor... Nagyon szép ünnepünk volt, amikor a gyerekeim felajánlották, hogy eljönnek velem Tündéhez, és még ajándékot is készítettek neki.

– Milyen tevékenységeket folytatott a kiskunhalasi karitás az elmúlt majdnem harminc évben?

– 1991-től működik a karitászcsoporthoz Kiskunhalason, 2001-ben vettem át a vezetését. Keszthelyi Mátyásné Ilonka néni volt az elődöm, nagyon tiszteltem. Felvette a kapcsolatot Lázár Ilona Caritas Socialis-nővérrel, aki segítette a Katolikus Karitás újraindulását Magyarországon. Az egyházmegyében legelőször a mi karitáscsoporthoz jött létre, de országos szinten is korainak számít a megalakulásunk. A karitáscsoporthoz általában tízen vagyunk, bekapcsolódunk az egyházközösség életébe. Kéthetente klubot szerveztünk az időseknek, karácsonykor hajléktalanszállóba vittünk ajándékot, műsorral is készültünk, a végén mindenkivel kezét fogtuk. A rendkívüli esetekre is odafigyeltünk, például

friss legyen, amikor a szentmisén kiosztjuk. Abroszokkal szépen kibélelt vesszőkosarakba tesszük őket egy-egy szál piros rózsával. Ezen a napon minden szentmise végén beszámolok a karitásmunkáról, elmondom, mire fordítjuk az adományokat. Úgy látom, ez meg hozza az adakozókedvet. Már az ötödik plébános szolgál azóta, hogy én vezetem a karitászcsoporthoz, örülök, hogy mindegyikükkel sikerült jó kapcsolatot kialakítani. A mostani plébánosunk, Seffer Attila mindenben segíti a munkánkat.

2008 és 2018 között az ünnepek előtt az Élelmiszerbank szervezésében adományokat gyűjtöttünk a Tescóban. A felajánlott termékeket mi oszthattuk ki a rászorulóknak, de dekára pontosan el kellett számolni mindennel. Nagyon szép összefogás alakult ki a nevelési tanácsadóval, a családsegítővel, a gyermekjóléti munkatársakkal, a családok átmeneti otthonával, a tanyaszolgálattal. Kiskunhalas körül rengeteg a tanya, egyes helyeken még villany sincs, vagy nincs bevezetve a víz, sok a szegény ember. Kammerer József tanyagondnok a kötelességénél sokszorosan többet tesz értük. A gyűjtésekbe bekapcsolódtak a szociális intézmények munkatársai, a tanyagondnokok

szállították ki az élelmiszert, volt, hogy egy évben egy tonnányit. Vittünk az intézményeknek is csomagot, hogy ők is tudjanak adni a klienseiknek. Amikor az egyházmegye átvette a II. Rákóczi Ferenc Gimnázium és Technikumot, az iskolalelkész közvetítésével a diákok is bekapcsolódtak a gyűjtésbe. 2018-tól az iskolában tartós élelmiszert gyűjtenek a rászorulóknak, amit a gyermekvédelmi felelősök segítségével osztunk ki.

– Hogy látja, mi a karitázmunka lényege?

– Rendszeres kapcsolatot kell ápolni a rászorulókkal, gondozni őket, hiszen súlyos lelki traumák húzódnak a rászorultság hátterében. Az anyagi segítség túl majdnem minden esetben lelki segítségre is szükség van.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Lambert Attila

Székel János szombathelyi püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke november 24-én a Néprajzi Múzeumban adta át a Szent Erzsébet Rózsája díjat Kuti Sándorné Kovács Máriának

geket látogatnak. A lakásunkon készítettem fel őket erre. Az idősek nagyon örültek nekik. Aztán Miskolc környékéről idekerült egy kerekesszékes nő, Tünde, akit a Református Egyház támogatott. Szól-

altuk a temetési költségeket, amikor egy nagymama elvesztette a lányát, és rá maradt az unoka. A Szent Erzsébet-napi kenyérszításhoz készülünk most is. A zsemlét vasárnap hajnalban sütik, hogy

Egyetlen szeretetjel sem vész el

A Katolikus Karitászarándoklata Sárospatakra

A Katolikus Karitászarándoklata hívta a munkatársakat, önkénteseket Sárospatakra. November 15-én Árpád-házi Szent Erzsébet szülővárosában hatszáz zarándok vett részt szentmisén, előadásokon, hogy meg erősödjének szolgálatukban. Egy ügy, egy küldetés – a Karitászarándok jelen van, tud adni. Ezt az egységet, lendületet élték meg a zarándoklat szeretetteljes légkörében.

Tizenegy egyházmegyéből érkeztek karitászközösségek a zarándoklatra, a szervezet védőszentje, Árpád-házi Szent Erzsébet szülővárosába. A remény szentévében a Karitászarándok újra kívánta élesíteni a covidjárvány megtörte hagyományt. A találkozó a sárospataki Szent Erzsébet-bazilikában szentmisével kezdődött. Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök, a Katolikus Karitászarándok elnöke homíliájában Jézus hegyi beszédének egy részletéből indult ki, amelyben az Úr arra tanít, hogy szeressük ellességeinket, tegyünk jót velük is, legyünk irgalmasok, ahogy mennyei Atyánk is az. A püspök ezt a radikális, viszonzást nem váró szeretetet állította a középpontba. Kiemelte: Szent Erzsébet tudta, hogy a kereszt nem Isten haragja, hanem közeledésének eszköze.

„A nehézségeket szeretetből, Istenhez kapcsolódva viselni termékeny lehet” – hangsúlyozta Fekete Szabolcs Benedek. A szombathelyi segédpüspök megemlékezett: amikor elsőpénteki beteglátogatásra megy, gyakran megkeseredett emberekkel találkozik, akik élet-szenvedéseiket sorolják. „De volt egy idős asszony, Mari néni. Öröm volt hozzá menni. Ágyhoz kötött nyomorúságában is észrevette a napfény szépségét, az ágynemű friss illatát, és hálás volt a legkisebb jóért. Még a kórházban is azt mondta: »Nekem mindenem megvan«, miközben az éjjeliszekrényén ásványvíz, egy szutykos pohár, egy gyógyszerestégely volt mindössze. Úgy fejezte be életét, hogy Isten a minden, megtalálta benne az örömet, és békével viselte a szenvedést.”

Zagyva Richárd, a Katolikus Karitászarándok országos igazgatója azt hangsúlyozta, hogy a Karitásznak nincsenek „új tervet”, a küldetés ma is Jézus Krisztus szeretetének és az

Egyház szociális tanításának megélése a szegények szolgálatában.

A karitászarándok vezető felvázolta a Caritas Internationalis stratégiai

iránymutatásait. Az első: a Karitászarándok legyen mindig az Egyház szívében – a szeretet látható arca. A második irány a kockázatcsökkentés és a válságokra való gyors reagálás, ami szervezethez, készséghez, képzéshez és jól kiépített riadtsági rendszert igényel. A harmadik pont a szegénység minden formája elleni küzdelem, a béke és igazságosság előmozdítása, valamint a teremtésvédelem beépítése a Karitászarándok mindennapi gyakorlatába. A negyedik irány a globális szolidaritás építése, vagyis annak megtanulása, hogyan erősíthetjük fel a szegények hangját. Az ötödik stratégiai irány pedig a Karitászarándok

hatékonyságának növelése: a szakértelm fejlesztése, a munkatársak képzése, az egység és együttműködés folyamatos erősítése helyi, országos és nemzetközi szinten.

Lőrincz Pál OSB, a Katolikus Karitászarándok Országos Központjának lelki igazgatója elmélkedésében kiemelte, hogy Krisztus szeretete és a szegények szolgálata egymástól

elválaszthatatlan. Bereczkei Miklós címzetes apát, plébános elmondta: Szent Erzsébet közbenjárása ma is ható erő: évek óta minden kedden Szent Erzsébet litániáját imádkozzák az ereklýje előtt, és minden hónap első keddjén imaórát és szentmisét tartanak. Az imaszándékok sokszor megható történeteket rejtenek. Egy fiatal pár például éveken keresztül gyermekáldásért imádkozott itt, amikor megszületett gyermekük, visszatértek, hogy hálát adjanak. A plébános személyes vallomást is megosztott: maga is gyakran húzódik az ereklýje közelébe imádkozni, és sokszor viszik virágot is hálából. Ezt a szokást többen is átvették a hívek közül.

Trautwein Éva
Fotó: Vermes Tibor

Átadták a Fraknói-díjat

Kocsi György biblikus professzor, Szabó Csaba, a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltár főigazgatója és Molnár Antal történész, a Szent István Társulat elnöke vehette át a történész püspökről elnevezett Fraknói Vilmos-díjat a budapesti D50 Rendezvényközpontban november 20-án. Az ünnepségen jelen volt Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnökhelyettese.

Baranyai Béla
Fotó: Lambert Attila

Árpád-házi Szent Erzsébetre emlékeztek Kassán

A kassai székesegyház búcsúünnepén, november 16-án magyar és szlovák nyelvű szertartás keretében emlékeztek meg Árpád-házi Szent Erzsébetről, a magyarok egyik legkedveltebb szentjéről. A szentmisét Ternyák Csaba egri érsek és Bernard Bober kassai érsek mutatták be.

Szent Erzsébet Kassa városának és a székesegyháznak is a védőszentje, születésének egyik lehetséges helyszíne pedig az Egri Főegyházmegyében található Sárospatak. Ezen a napon az egri és a kassai egyházmegye, valamint a szlovákok és a magyarok közös történelmi kötelékén, Szent Erzsébet jeles példáján keresztül ünnepeltek.

Ternyák Csaba érsek szentbeszédében rámutatott: „Jézus azt kéri tőlünk, hogy lépünk túl a természetes létünkön, és tanuljunk meg jézusi módon, azaz természetfeletti módon szeretni.” Hangsúlyozta, hogy a szentektől lehet megtanulni, milyen az Isten. Megemlítette, hogy a nemrég ünnepelt Szent Márton köntösét adta

oda a szegénynek. Boldog Batthyány-Strattmann László a szegények orvosa volt. Kalkuttai Szent Teréz anyja a legnyomorúságosabbak halálánál volt jelen, méltó körülményeket biztosítva

számukra az utolsó órában. Mindannyian ezt a szabályt követték: ha boldog akarsz lenni, tegyél másokat boldoggá!

Az ünnepen Kassai Főegyházmegye tagjai köszöntötték Bernard Bober kassai érseket 75. születésnapja alkalmából.

Forrás és fotó: Kárpátalja.ma/
Egri Főegyházmegye

Spányi Antal püspök hetvenöt éves

Felemelően szép volt a legutóbbi fatimai imaóra Bodajkon, a Segítő Szűz Mária kegyhelyen, amelyre Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök is elfogadta a meghívást. Amiatt volt különleges a püspök jelenléte, mert épp e napon, november 13-án ünnepelte hetvenötödik születésnapját.

A kegyhelyen nagyon sokan összegyűltek, hogy főpásztorukkal együtt imádkozva adjanak hálát szolgálatáért,

és kérjék a Segítő Szűzanya szeretetét és oltalmát. A bodajki bazilikában az imaórát és a szentmisét Spányi Antal megyéspüspök tartotta. A szentmise elején a helyi Boldog Gizella Óvoda gyermekei; Stumpf Melinda, az intézmény igazgatója; valamint Kovács János, a bodajki plébániai képviselő-testület világi elnöke köszöntötték a főpásztort. A liturgia végén pedig Mórocz Tamás plébános a papi közösség nevében mondott köszönetet Spányi Antalnak, amiért a kegyhelyet hosszú évek óta örömmel, szeretettel és állhatatos támogatással kíséri, nemcsak anyagi segítséggel, hanem lelki irányításával is.

Forrás: Székesfehérvári
Egyházmegye
Fotó: Kaposi Zsolt

Carlo Acutis, a fiatal szent

Ifjúsági találkozót tartottak Győrben

A győri Szent Imre-templomban tartották november 15-én a tizenhetedik Győri Katolikus Ifjúsági Találkozót. Hencz Márton püspöki titkár az idén szentté avatott olasz fiatal, Carlo Acutis életéről beszélt a diákoknak.

Carlo Acutis egész élete Jézus valóságos eucharisztikus jelenlétére épült, amelyet „forrásnak és csúcspontnak” tekintett, és amely éles ellentétben áll korunk mulandó divatjaival. Az Eucharisztia „lángoló tüzzé” vált szívében,

személyes találkozássra és barátságra vezetve őt Krisztussal. Carlo azt akarta, hogy mindenki tudjon Jézus valóságos jelenlétéről az Eucharishtiában; már tizenkét évesen elkezdte egy weboldalon katalogizálni a világ minden tájáról származó 136 eucharisztikus csodát.

Meggyőződése volt, hogy ha az emberek felfognák Krisztus jelenlétét az Eucharishtiában, Istenhez fordulnának. Carlo szentsége nem vált el a mindennapi élettől – sokkal inkább átszötte azt. A 21. századi gyerekek teljesen modern életét élte: értett a technológiához, sportolt, szerette az állatokat, saxofonozott, és volt egy gyengéje, a Nutella.

Ma Carlo farmeros, sportcipős és kapucnis pulóvert viselő gyerekszentként adatott az Egyháznak és a világnak, olyan követendő példaként, mely minden embernek elérhető, főként a fiataloknak, akik Isten után vágyanak – mondta Hencz Márton. Az ifjúsági találkozót szentmise zárta, Veres András győri megyéspüspök főcelebrálásával.

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotó: Ábrahám Kitti

Segítség a házasság és a gyermeknevelés életszakaszaiban

Családok lelkinapja Kőszegen

A Szombathelyi Egyházmegye Családpasztorációs Bizottsága november 22-én Kőszegen, a domonkos nővérek Árpád-házi Szent Margitról elnevezett iskolájában rendezte meg hagyományos családi lelkinapját. Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök a családokat érő kihívásokról és az ezekre adható válaszokról tartott előadást. Krisztus Király ünnepének előestéjén Székely János szombathelyi megyéspüspök mutatott be szentmisét.

Több mint háromszázan – ifjú házasságok, családok, gyerekek – érkeztek a Szombathelyi Egyházmegye területéről a kőszegi katolikus iskolában megtartott családi napra. Fél évszázada hagyomány ez a rendezvény, amely minden esztendőben jó alkalmat kínál a találkozásra. Több plébániáról a papok is elkísérték a családokat, és bekapcsolódtak az eseményekbe.

A családi napnak a domonkos nővérek adtak otthont. Árpád-házi

A szervezésben Kirner Zoltán plébános vezetésével nagy szerepet vállaltak a kőszegi hívek: fogadták és eligazították az érkezőket, és büfét működtettek a rendezvény alatt. A nap házigazdái, Markovits Eszter és Busa Tamás folyamatos tájékoztatást adtak a soron következő eseményekről. A szervezők a gyerekekről is gondoskodtak: három korosztályban szerveztek programot számukra, ebben tevékeny szerepet vállaltak magukra az ifik. Volt mindenkit megmozgató sorsverseny, kézműveskedés és nagy érdeklődést kiváltó előadás is, amely fizikai és kémiai kísérleteket kapcsolt össze a *Bibliával*.

A Szombathelyi Egyházmegyében a családpasztorációt Gyöngyös Balázs plébános fogja össze. A programok átszövik az egész évet: lelkinapot tartanak az egyházmegye különböző városaiban, kétfévente családi táborot rendeznek, minden évben kapcsolódnak a házasság hete rendezvénysorozathoz, van családok keresztútja, jubiláns házaspárok ünnepe, nagyszülők és unokák, illetve gyermekáldásra

Hat területre fókuszálva tekintette át az egyes csoportokra jellemző kihívásokat. Ezek a következők voltak: a hit továbbadása, a házasság megélése ellenáramban, a munka és az anyagi kérdések, a közösségi élet, a kulturális és médiakörnyezet, a nemzedékek közötti viszony.

A családok életében a házasság és a gyermeknevelés különböző szakaszai egymástól nagyon eltérő nehézségekkel járnak, és mindegyik szakasz sajátos lelki és gyakorlati válaszokat kíván. Közös bennük ugyanakkor, hogy a nyitott, őszinte kommunikáció, az egymásra figyelés, az egymásnak adott idő és a türelem minden életszakaszban átsegít a nehézségeken.

A kezdő házasságoknak a legnagyobb kihívást az jelenti, hogy különböző családi mintákat hoznak magukkal, ezért a közös vallás-gyakorlat, a családi szokások és az életritmus kialakítása fontos feladat számukra. Segít, ha a pár apró, megvalósítható lépésekkel indul el, megpróbál együtt haladni a hitben, akkor is, ha a múltjuk, háttérük különböző. A közös lelki programok, az együtt megélt szentmisék segítenek a különbségek összehangolásában.

A kisgyerekes időszakban a hit gyakorlását elsősorban a kimerültség, az időhiány és a templomba járás nehézségei akadályozzák. A kicsik figyelmének lekötése próbára teszi a szülők türelmét, ilyenkor gyakran háttérbe szorul

az imádság és a lelki élet. Ebben az életszakaszban az egyszerű, rövid családi imák, a gyerekek számára is érthető olvasmányok, valamint a gyerekbarát liturgia segíthetnek. Az is megkönnyíti a helyzetet, ha a szülők időnként külön mennek misére, és sokat jelent, ha megértő közösség és pap áll mellettük.

A kamaszkorú gyerekeket nevelő család számára a kihívást a fiatalok természetes lázadása, minden fontos érték megkérdőjelezése jelenti. Az online tér és a barátok hatása is meghatározóvá válik. Ebben az időszakban a párbeszéd és a kétségek őszinte meghallgatása a cél, így nem törik meg a szülő-gyerek kapcsolat. Fontos, hogy a szülők hiteles példát mutassanak, és hogy a kamaszok olyan kortárs keresztény közösségekhez csatlakozhassanak, ahol nem maradnak egyedül a kérdéseikkel. Ebben az életszakaszban sokszor többet ér, ha a szülő kicsit hátralép, és teret enged annak, hogy mások, hiteles fiatalok, vezetőik is hassanak a gyerekre.

Amikor a fiatalok kirepülnek, a szülőknek fájdalmas lehet látni, hogy a felnőtté vált gyerek sokszor másként hozza meg a vallással kapcsolatos döntéseit, mint ők maguk. Ez az időszak azt kívánja a szülőtől, hogy a szeretetet és a tiszteletet helyezze előtérbe: tartsák fenn a jó viszonyt a gyerekeikkel, mutassanak példát nekik, imádkozzanak értük, ajánljanak nekik közösséget vagy lelki alkalmakat, de mindezt

Szent Margitról elnevezett iskolájuk kiváló helyszínnek bizonyult, a résztvevők az egész épületet belakták. A díszteremben került sor a szentmisére és az előadásra, a fedett átriumban nagyszerű lehetőség nyílt a beszélgetésekre, a tantermekben tartották a gyermekfoglalkozásokat, a tornaterem pedig a mozgás, a játék és a tánc tere volt.

várók napja. Jövőre pedig az egyházmegye adja az országos életvédő nap helyszínét.

Előadásában Fábry Kornél püspök négy kategóriába osztotta a családokat: fiatal, még gyermektelen házaspár; kisgyermekes család; kamasz gyerekeket nevelő család; illetve olyan család, ahol a gyerekek már kirepültek a fészekből.

erőltetés nélkül tegyék, tiszteletben tartva felnőtt gyerekeik döntési szabadságát.

A házasság stabilitását minden életszakasz próbára teszi. Az első években a két személyiség különbségei, a pénzügyekkel kapcsolatos látásmód és a fiatalok családjai közti kulturális különbségek feszültségeket okozhatnak. A gyermekek megszületése után sokszor a fáradtság és a szülői szerepek egyensúlytalansága rongálja a kapcsolatot. Ilyenkor létfontosságú a kettesben töltött idő, a külső segítség bevonása és a kölcsönös figyelem. A kamaszok újabb stresszforrás, mert sok a vita és a bizonytalanság, ezért a szülők egysége és a szeretet kifejezésének tudatosítása különösen fontos. A fiatalok kirepülésekor pedig az jelent kihívást a szülők számára, hogy megtalálják, miként támogathatják a gyerekeiket anélkül, hogy irányítani akarnának.

A társadalmi és az anyagi bizonytalanság minden életszakaszban jelen van, de más-más formában. A fiatal házasoknak közös pénzügyi rendet kell kialakítaniuk, a kisgyerekeseknek a megnövekedett kiadásokkal és a munka-család egyensúlyával kell megküzdeniük, míg a kamaszokat nevelő szülőket a fogyasztói világ nyomása és az egyre nagyobb anyagi terhet jelentő igények állítják kihívás elé. A kirepülő gyerekek szülei számára pedig az a feladat, hogy ne vállalják át a fiataloktól a felelősséget, hanem biztassák őket arra, hogy járják a maguk útját. Ezekben a helyzetekben a tudatos tervezés, a pénzügyi nevelés és a felelősségek megfelelő átadása jelenthet megoldást.

A közösségi élet gyengesége sok családot érint. A kezdő házásoknak nehéz megtalálniuk a helyüket

egy új plébánián, a kisgyerekesek gyakran elszigetelődnek, a kamaszok pedig nem érzik magukénak a felnőttekre szabott közösségeket. Ezért fontosak a fiatalházas körök, a gyerekbarát programok, az ifjúsági alkalmak és az olyan lehetőségek, ahol a család minden tagja korának megfelelő közösségre találhat.

A modern médiakörnyezet minden életszakaszban sajátos módon nehezíti a hitéletet és a családi életet. A fiatal házasokat és a kisgyerekeseket a felszínes online jelenlét és a szülői figyelmet megosztó eszközök terhelik, a kamaszokat az online függőség, a pornográf tartalmak és az identitást érintő digitális hatások fenyegetik. A megfelelő digitális határok, a tudatos tartalomválasztás és a személyes kapcsolatok elsőbbsége mindig segít megtartani a család lelki egészségét.

Összegzésként elhangzott: minden életszakasz másfajta kihívásokat hoz magával, de mindegyikben a hiteles kommunikáció, az egymás iránti türelem, a közösség ereje és a hit gyakorlása jelenti a legfontosabb segítséget.

Az előadást követő kerekasztal-beszélgetés lehetőséget adott a résztvevőknek arra, hogy egy négygyermekes házaspár és egy, gyermekét egyedül nevelő anya életére rátekintve képet kapjanak arról, hogyan születnek meg a nehézségekre adott válaszok a konkrét élethelyzetekben.

Délután többféle program közül választhattak a résztvevők. Kirner Zoltán, a kőszegi Jézus Szíve-templom plébánosa és Pászner Gábor diakónus kiscsoportos beszélgetésre hívta az érdeklődőket. *Vakfolt* címmel interaktív imát tartottak házaspároknak. A családi fakul-

táción feladatokkal várták a szülőket és a gyerekeket. Pongrácz Benedek szombathelyi káplán a krízishelyzetek megéléséről tartott elmélkedést. A nap folyamán a domonkos közösség kápolnájában csendes imára várták a házaspárokat.

A szentmise főcelebránsa és szónoka Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke volt. A szertartáson Fekete Szabolcs Benedek, az egyházmegye segédpüspöke és számos paptestvér koncelebrált.

Krisztus Király ünnepének előestéjén a főpásztor így biztatta a jelenlévőket: „Engedjük be az életünkbe a kopogtató Jézus Krisztust, adjuk neki a mindennapjainkban a fő helyet, hogy ő legyen számunkra a forrás, a támasz!” Homíliájában Székely János rámutatott: Jézus különleges király, trónja a kereszt, koronája pedig a töviskorona volt. Ereje nem az erőszakban, hanem a szeretetben nyilvánul meg, igazsága pedig nem elítél, hanem megtisztít és felemel.

Székely János arról is beszélt homíliájában, hogy miként engedhetjük be Jézust az életünkbe. Meghívhatjuk őt a csendben, amely kitágítja a szívünket; a *Szentírás* olvasása által, a szentségek vételével, amelyek újjáteremtnek; valamint a közösség és a mindennapi jó cselekedetek révén. A püspök arra biztatott, hogy hívjuk be Jézust a házasságba is, amely feltétel nélküli szeretet és

szövetség, két ember megtisztulásának közös útja. Hangsúlyozta: a házastársban nemcsak a jelen lévő, hanem a jövőben kibontakozó személyt is szeretni kell. Ugyanígy Jézus szeretetére épülhet a szülő-gyermek kapcsolat is. A gyermekeket is arra bátorította, hogy nyitott szívvel fogadják a sok jót, amit szüleiktől és tanítóiktól kapnak.

Beszédében a főpásztor felidézte olyan családok példáját, melyekben a szeretet mindennapi jelenléte tartotta meg a békét, illetve amelyek Jézusra hivatkozva tértek vissza a szeretet útjára. Arra is buzdított, hogy a világba is hívjuk be Jézust, hiszen a társadalom sok igazságtalanságtól szenved, és messze van Isten országának fényétől.

Trautwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Mindszentyről szabadon

Beszélgetés és könyvbemutató a Háló Közösségi Központban

Mindszenty szabadon címmel rendeztek interaktív beszélgetést és könyvbemutatót a budapesti Háló Közösségi Központban a Magyarországi Mindszenty Alapítvány és a Háló közös szervezésében. Az esten Balogh Margit, Török Csaba, Kovács Gergely és Kuzmányi István osztotta meg gondolatait Mindszenty József bíboros életútjáról, szellemi örökségéről és élő tiszteletéről.

Az esemény apropója Mindszenty József bíboros *Emlékirataim* című könyvének idei jubileumi megjelenése és Balogh Margit történész (ELTE Humán Tudományok Kutatóközpontja) nagymonográfiájának – Mindszenty József (1892–1975) I–II. – új kiadása volt. Kovács Gergely, a Magyarországi Mindszenty Alapítvány ügyvivője előljáróban hangsúlyozta, idén emlékezünk meg Mindszenty József pappá szentelésének 110., érseki kinevezésének 80. és halálának 50. évfordulójáról.

Balogh Margit történész elmondta, először szakdolgozata kapcsán foglalkozott behatóbban Mindszenty Józseffel. A kétezres évek elején fordult tudatosan a bíboros életműve felé. Ezt követően több írása is megjelent Mindszenty életének különböző szakaszairól. Most a Magyar Népköztársaság és a Szentszék közötti tárgyalások történetével foglalkozik. Ebben is felbukkan Mindszenty személye, annak ellenére, hogy ebben az időszakban az amerikai nagykövetségen élt. Balogh Margit hangsúlyozta, a bíboros az évtizedek múltával sokkal bölcsőbb, toleránsabb és megértőbb lett.

Az emigrációban a magyar tudat fenntartását és a magyar kultúra megőrzését, ápolását tartotta fontosnak. Kovács Gergely kérdésére válaszolva kifejtette, a vatikáni vizsgálat szerint nem érheti az a vád a bíborost, hogy nem engedelmeskedett a pápának, egyházi jelentősége pedig vitathatatlan. Balogh Margit szerint Mindszenty legitimista volt, ezt a szemléletet hozta magával fiatalkorából. Ez nem királypártiságot jelentett, hanem azt, hogy elismerte a Habsburg uralkodó törvényes hatalmát. Amikor Magyarország köztársaság lett, a bíboros gondolt ugyan arra, hogy népszavazást kezdeményez az államforma kérdésében, de tanácsadói javaslatára végül elállt ettől. Alárendeltjeivel szigorú volt – emelte ki Balogh Margit –, ugyanakkor önmagától is sokat követelt. A szakértő azt is elmondta, hogy Mindszenty emlékiratait az amerikai nagykövetségen kezdte el írni, ezt az anyagot vitte magával az emigrációba. Ezzel a szöveggel később egy többtagú szerkesztőbizottság dolgozott, a mai változat ugyanakkor a bíboros jóváhagyásával látott napvilágot.

A tiszteletreméltó bíboros egyházi szerepéről és jelentőségéről Kuzmányi István állandó dia-kónus, a *Magyar Kurír* főszerkesztője és Török

Csaba teológus, egyetemi tanár, az esztergomi bazilika plébániai kormányzója beszélgettek. A teológus elmondta, még kamaszkorában olvasta Mindszenty emlékiratait, ekkor találkozott először életművével. Mindszentyre a húszas–harmincas években egyszerre hatott a katolicizmus mozgalmi jellege, az antimoder-nista felfogás, a különféle egyetek kérdésköre,

Török Csaba rámutatott, a papi erények között nagyon fontos a hűség, mely akkor is érvényesül, ha nem kap pozitív visszajelzést a lelkipásztor. Ez Mindszenty József működésében fokozottan jelen volt. Tisztában volt a saját korlátaival, tudatában volt annak, hogy társasági eseményekre nem alkalmas. Azzal is számolt, hogy ez az ellenérzés hatással van a

Török Csaba: nem helyes, ha Mindszenty személyét kizárólag politikai szempontok alapján értékeljük

valamint az Egyház tudatos megjelenése a civil szférában. Ezek az erők nem egyfelé mutattak, vagyis nagy feladatot jelentett számára egy egységes irányvonal kialakítása.

Hogyan hatott Mindszenty életére a környezete, a családja? – tette fel a kérdést Kuzmányi István. Török Csaba kifejtette, ebben az időszakban kevés pap szolgált azon a környéken, ahol Mindszenty élt. Ősei között voltak katonák is, harcias természete azonban inkább az üllő szerepben jelent meg, semmint a kalapácsban. Török Csaba azt is kiemelte, hogy zalaegerszegi plébánosként sokrétű munkát végzett, olyannyira, hogy környezete szerint „kevés volt számára az egyházmegye”. Hétről hétre ellenőrizte, hogy a káplánok mit prédikálnak. Kötdött Zalaegerszeghez, ismerte a családokat, de általában is rendkívüli alapossággal végezte a szolgálatát.

A *Magyar Kurír* főszerkesztőjének sajtóra vonatkozó kérdésére válaszolva a teológus hangsúlyozta, IX. Piusz és XIII. Leó pápa is felismerte, hogy a sajtótermékek milyen nagy befolyással vannak az emberek életére. Magyarország ebből a szempontból lemaradt a megfogalmazott egyházi irányelvektől, Mindszenty József viszont aktív volt ezen a területen is, látta ennek a jelentőségét.

modorára is. Zalaegerszegi plébánosként sok konfliktusa volt a város lakóival, a vezetéssel. Veszprémi püspökként viszont megfontoltabb lett, miközben a határozottságát nem adta fel. A plébános a püspökének és a híveknek tartozik felelősséggel, míg a püspök a papjaiért is felel. Ez már egy másfajta magatartást igényel, Mindszenty József pedig képes volt bölcsen hangnemet váltani.

Az is nagyra értékelendő, hogy az amerikai követségen töltött időszakot kibírta józan ésszel. Ehhez belső rend és lelkierő kellett. Ugyanúgy készült a vasárnapi prédikációra, mintha a bazilikában misézett volna. Igyekezett figyelemmel kísérni a világ történéseit, arra fókuszálva, hogy mi válhat a magyar Egyház javára. Az 1956-os forradalom idején Mindszenty rádióban elhangzott szövegének az volt az egyik kulcseleme, hogy hangsúlyozta a folytatólagosságot: vagyis az esztergomi érsek folytatja megszakított küldetését. Azzal is számolt, hogy a történelem kerekét nem lehet visszafordítani. Azt nem lehet tudni, hogy Mindszenty és Nagy Imre között milyen viszony alakult volna ki abban az esetben, ha nem verik le ilyen gyorsan a forradalmat. Nevezhető-e Mindszenty József valamilyen módon prófétának – kérdezte Kuzmányi István –, hiszen nem támogatta a

Vatikán Ostpolitiknak nevezett irányvonalát. Kétségtelen, hogy Mindszenty úgy érezte, a kommunista rendszer nem fog sokáig tartani. A szentszéki diplomácia viszont nem így látta; attól féltek, hogy megállapodás hiányában a kelet-európai térségben eltűntetik az Egyházat. Mindszenty hajthatatlansága, eltökéltsége ebből a szempontból előrelátásról tanúskodik.

Török Csaba rámutatott, Mindszenty a Katolikus Egyház papja volt, de nem volt teoretikus, a kortárs kutató teológiai irányait nem követte. Annál inkább tisztában volt az egyházi dokumentumok tartalmával. Mindig beállt az Egyház követelményei mögé, például amikor változott a liturgia rendje 1969-ben, ő azonnal alkalmazkodott. A teológus azt is hangsúlyozta, hogy nem helyes, ha Mindszenty személyét kizárólag politikai szempontok alapján értékeljük. Hívó emberként, papként, püspökként az Istentől kapott szolgálatát a tőle telhetőleg jobban végezte.

Az Egyház emlékezetében életszentségének lenyomata rögzült, nem csak antikommunizmusa. Török Csaba szerint nem kell attól tartani, ha valaki olyasmit publikál Mindszentyről, ami nem áll közel a mi felfogásunkhoz. Az vitathatatlan, hogy zalaegerszegi plébánosként voltak olyan antiszemita kijelentései, melyek nem vállalhatók. Ám manapság sok esetben azzal szembesülünk, hogy nem a tényekről, hanem értékválasztásról vitatkozunk. Ferenc pápa 2019. február 12-én jóváhagyta azt a határozatot, amely megállapítja, hogy Isten szolgálja Mindszenty József bíboros, esztergomi érsek, Magyarország hercegprímása hősiességét, Magyarországot a keresztény erényeket. Ma az a kérdés, hogy találunk-e az ő életében olyan elemeket, melyek irányt mutatnak a számunkra, vagy segíthetik az útkeresők eligazodását – hangsúlyozta Török Csaba teológus.

Az estét Balogh Margit tudományos reflexiója zárta. Kovács Gergely posztulátor Mindszenty

Mindszenty-érmet vehetett át Kuzmányi István, a Magyar Kurír és az Új Ember igazgató-főszerkesztője

bíboros mellképét ábrázoló érmet adott át azoknak, akik a tiszteletre méltó bíboros életművének bemutatásában nagy szerepet játszottak. Mindszenty József bíboros égi születésének 50. évfordulója alkalmából a Magyarországi Mindszenty Alapítvány 50 darab különleges Mindszenty-érmet készíttetett, és az év folyamán több alkalommal ezekből adott át a legfontosabb partnereinek, akikkel közösen a bíboros tiszteletét szolgálják. Az érmet a magyar emigrációban Szent István király születésének millenniumára, 1972-ben készült ezüst veret, egyik oldalán a Szent Korona mesteri miniatűr ábrázolásával, másik oldalán Mindszenty bíboros profilképével, akinek a külföldön élő magyarság körében végzett kiterjedt lelkipásztori szolgálata pont abban a jubileumi évben

vette kezdetét. Ezt a ritka és értékes veretet a Betegápoló Irgalmasrend budapesti perjele adományozta az alapítványnak, ennek aranyozott példányait kapták ez alkalommal:

Balogh Margit (ELTE HTK), Csengei Ágota (Mindszentyneum), Dragonits Márta (Ars Sacra Alapítvány), Friedrich Attila (Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola), Krajsovsky Gábor (Mindszenty-kutató), Kuzmányi István (Magyar Kurír – Új Ember), Szaknyéri Tünde (Zalaegerszegi Múzeumok Igazgatósága – Mindszentyneum), Török Csaba (címzetes prépost, egyetemi tanár) és Tábi János (a mariázelli és mátraverebély-szentkúti Mindszenty-szobor-állítások mecénása).

Baranyai B.
Fotó: Lambert Attila

Balogh Margit (ELTE HTK) tartott előadást Mindszenty József bíboros életútjáról, szellemi örökségéről

A gondviselés útját csodáljuk

Erdő Péter bíboros, prímás
a százhusz éves Szent István-bazilikáról

Százhusz évvel ezelőtt szentelték fel a budapesti Szent István-bazilikát. A jubileumot a székesegyház történetét bemutató fényfestéssel, szentmisével és koncerttel november 22-én ünnepelték. A szentmise főcelebránsa és szónoka, Erdő Péter bíboros kiemelte: az évfordulón nemcsak a gyönyörű épületért adnak hálát, hanem azért, hogy most is van a templom falai között „hit és élet”.

A liturgián Michael Wallace Banach érsek, magyarországi apostoli nuncius; Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, Szocska A. Ábel nyíregyházi megyéspüspök, Berta Tibor tábori püspök, Mohos Gábor esztergom-budapesti segédpüspök, a bazilika plébánosa; Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök, Varga Lajos váci segédpüspök és Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök koncelebrált.

Mohos Gábor köszöntőjében hangsúlyozta, hogy Erdő Péter bíboros „hazajön” a Szent István-bazilikába, ezért nem szokták külön köszönteni, ám a templom felszentelésének 120. évfordulóján a közösség nevében most mégis megteszik. A segédpüspök rámutatott: százhusz év az Egyház és a nemzet történetében nem hosszú idő, ám a bazilika túlmutat a saját korán. Az itt őrzött ereklje, a Szent Jobb távolabbi múltba vezet vissza, egészen népünk kereszténnyé válásának koráig. A templom emberi kezdeményezésként indult, de a gondviselés formálta olyanná, amilyenek ma ismerjük: a magyar keresztény örökség egyik meghatározó helyévé vált. Mohos Gábor kiemelte, hogy a bazilika védőszentje is kifejezi ezt az örökséget: a tervezés során még Szent Lipótról akarták elnevezni az épületet, ám végül Szent István király lett a bazilika patrónusa, mintegy rámutatva arra, milyen gyökerekből táplálkozik a magyar keresztény identitás, és milyen értékeket kell továbbadni nemzedékről nemzedékre.

A bazilika plébánosa hozzátette: az oltár közepén álló Szent István-szobor kicsinyített mását ajándékként szeretnék átadni Erdő Péter bíborosnak, hogy amikor ránéz, a templom közösségére gondoljon, azokra, akik nap mint nap imádságban hordozzák őt, és azokra az értékekre, amelyeket évszázadok óta őriz ez a székesegyház.

Homíliájában Erdő Péter bíboros, prímás arra emlékeztetett, hogy az egykori lipótvárosi plébánia központi templomából az idők során az egész magyar katolikus közösség egyik kiemelt lelki központja lett. A plébánia – hangsúlyozta – nem csupán épület, hanem a hívek közössége, amely a plébánosa és a püspök egységében teljesíti küldetését: az evangélium továbbadását és a kegyelem közvetítését. A történelmi visszatekintés szerint a bazilika építői is azt szerették volna, hogy ez a templom a város és az Egyház szíve legyen. A bíboros ajándéknak nevezte, hogy itt lehet a Szent Jobb-ereklje őrzési helye. Erdő Péter rámutatott: a bazilika százhusz éves

történetét háborúk, pusztítások és újjáépítések alakították, s ez az időszak nemcsak a falakban és a műalkotásokban, hanem a lelkekben is tovább él. A templom ma nem csupán régi fényében ra-

gyog, hanem „még használhatóbb és még pompásabb”, mint egykor volt, hiszen van színes üvegablaka, amely szerepelt az eredeti tervek között, de csak az utóbbi években valósulhatott meg.

Erdő Péter arra biztatta a híveket, gondolkodjanak el azon, milyen isteni tervet teljesíthet még be a bazilika közössége. A templom reprezentatív, kulturális és turisztikai szerepe is fontos, de igazi küldetése a nagy lelkipásztori eseményekben, a papszentelésekben, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus emlékeztető szentségimádásában és az évente ismétlődő Szent Jobb-körmenetekben teljesedik ki. A rendszeres szentségimádás és virrasztás, valamint a szentségi kápolna is azt bizonyítja, hogy a találkozás Krisztussal ma is lehetséges, és éltető erőforrás a város zajában.

A jubileumi szentmise után Dedák Angéla, a bazilika turisztikai vezetője rendkívüli idegenvezetést tartott, majd az est a bazilika énekkarának, valamint orgonaművészeinek koncertjével zárult. Az Advent Bazilika karácsonyi vásár

egy különleges, az épület homlokzatára vetített vadonatúj 3D-alkotás premierjével tisztelgett a jubiláló főszékesegyház előtt. A látványos animációs film a régmúlt történelmi pillanatait, drámai és dicső eseményeit idézte fel a Szent Lipót-templom bemutatásától és az 1838-as nagy pesti árvízről a jelenlegi bazilika építésén és átnevezésén, majd a pápalátogatásokon át egészen napjainkig.

Az alkotást november 22-én a Szent István-bazilika felszentelésének 120. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség és hálaadás részeként láthatta először a közönség. Az adventi vásár látogatói azonban naponta többször is részesülhetnek ennek a páratlan történelmi időutazásnak.

Forrás: Zsuffa Tünde/Esztergom-Budapesti Főegyházmegye
Fotó: Merényi Zita

Szolgálat a Lélek erejével

Lektorokat és akolitusokat avattak Egerben

Krisztus Király vasárnapján, november 23-án Ternyák Csaba egri érsek az arra felkészült papnövendékeket lektorokká, illetve akolitusává avatta az egri bazilikában. Krisztus, a Mindenség Királya főünnepe az egyházi év utolsó vasárnapja, amikor több kispap testvér részesül az úgynevezett kisebb rendekben: lektorok, akolitusok lesznek – mondta a szentmise kezdetén Ternyák Csaba érsek. A papnövendékekhez fordulva így fogalmazott: „Ma értetek imádkozunk, hogy elköteleződjetek, megerősödjetek.”

Az evangélium felolvasását követően Vízi János, az egri Érseki Papnevelő Intézet rektora név szerint szólította azokat a növendékeket, akik felolvasói, illetve akolitusi szolgálatra kérték felavatásukat az Egri Főegyházmegye és a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye szolgálatára.

Ternyák Csaba tanításában XIV. Leó pápa ifjúsági világnapra küldött üzenetét idézte, melyben a Szentatya arra hív, hogy a Szentlélek erejével a remény zarándokaiként készüljünk arra, hogy Krisztus bátor tanúivá váljunk. Mint mondta, a ministránsok, lektorok, akolitusok, diakónusok, szerzetesek, papok vagy hívek szolgálatát nem a feladatuk jellege teszi naggyá, hanem az, hogy Jézus Krisztus az, akinek szolgálnak. A felavatott papnövendékek lektorként a felolvasásban, akolitusként az oltár körül és szükség esetén az áldoztatásban teljesítenek szolgálatot.

Forrás: Bérczessy András/Egri Főegyházmegye
Fotó: Balogh Ferenc

Isten ecsetvonása

Lektor- és akolitusavatás az Egyetemi templomban

Székely János szombathelyi megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke lektorokat és akolitusokat avatott november 23-án a budapesti Kisboldogasszony- (Egyetemi) templomban. A szentmisén jelen volt Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök, a Központi Papnevelő Intézet rektora.

A szentmise elején Székely János püspök a festőtanítványokat oktató Rubens alakját idézte fel. A mester egy-egy ecsetvonással belejavitott az elkészült műveikbe ott, ahol szükségesnek látta, s beavatkozása révén a képek elevenné, ragyogóvá váltak.

„A mai napon valami hasonló történik. A három papnövendék éveken át készül a hivatására, most pedig odalép hozzájuk a Jóisten, megérinti a lelküket, s az élet ígéjének hirdetőjévé, az élet kenyérének kiosztójává teszi őket” – mondta a püspök.

Székely János szentbeszéde után került sor a lektor- és akolitusavatás szertartására. Darabos Bálint Péter (Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye, III. évfolyam) és Zsembery András (Esztergom-Budapesti Főegyházmegye, III. évfolyam) ünnepélyesen megkapta a Szentírást, Tell Nándor (Veszprémi Főegyházmegye, V. évfolyam) pedig a cibóriumot vette át.

B. B.

Tárjátok ki szíveteket!

Elindult a Katolikus Karitás karácsonyi segélyprogramja

Az egyházi év végén, Krisztus Király vasárnapján (november 23.) Budapesten, országos központjában indította útjára idei adventi segélyprogramját a Katolikus Karitás. Fekete Szabolcs Benedek, a szervezet püspök elnöke és Zagya Richárd országos igazgató sajtótájékoztató keretében ismertette a Tárjátok ki a szíveteket! program részleteit, majd összeállították az első ajándécsomagokat.

Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspök, a Katolikus Karitás püspök elnöke elmondta: a karácsonyi környéki jótékonyági akciókhoz sokan csatlakoznak, ez bizonyítja, hogy a magyarok szíve nagyon is meg tud nyílni mások felé.

A Katolikus Karitás országos igazgatója, Zagya Richárd elmondta, az adventi segélyprogram célja, hogy ünnepé tegye a karácsonyt, és kicsit könnyebbé a hétköznapokat a nélkülözők számára, másrészt, hogy összefogásra sarkallja a társadalom tagjait azokért, akik nehéz helyzetben töltik az ünnepet, illetve a telet.

„Az a célunk, hogy karácsonyra ajándécsomagokat, élelmiszer-adományokat tudjunk, illetve a tél folyamán krízishelyzetbe került embereket, családokat segítsük kályhával, tűzfával, valamint a lakhatás megtartását segítő támogatással.” A programban a tél folyamán közel tízezer önkéntes vesz részt.

A Tárjátok ki a szíveteket! elnevezésű segélyprogram része az Angyalbatyu országos ajándékgyűjtő akció, melynek keretében karácsonyi csomagokat lehet küldeni gyerekeknek, vagy egyszerűen játékokat adományozni, amelyekből aztán az önkéntesekkel állítják össze az ajándékokat. Játékok, sportszerek, sapka, sál, kesztyű, édességek kerülnek ezekbe a csomagokba.

A Tárjátok ki a szíveteket! programon keresztül a Karitás több száz családot segít a téli krízisidőszakban. Emellett nehéz körülmények között élő családoknak, hajléktalanoknak étkeztetést biztosítanak számos helyen, akár intézményekben, akár utcai ételosztások

során. Zagya Richárd hozzátette: a határon túli családokat is segítik, kiemelten a Kárpátalján élőket.

Tavaly ebben az időszakban 25 ezer „angyalbatyut”, 150 tonna élelmiszert, 22 ezer élelmiszercsomagot adtak át a Karitás munkatársai és önkéntesei a rászorulóknak, és a tél folyamán több mint negyvenezer embert ért el valamilyen formában ez a program.

A Karitás számos helyen szervez programot az ünnepi időszakban. Kiemelt esemény lesz az Egymillió csillag a szegényekért szolidaritási akció, amellyel igyekeznek felhívni a figyelmet a rászoruló emberekre. December 7-én tartják a központi eseményt, de

egy héten át számos helyen lehet majd csatlakozni. December 17-én pedig jótékonyági koncertre hív a Katolikus Karitás a budapesti Szent István-bazilikába, s az esemény bevételét a hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztésére és támogatására fordítják.

December végéig a 1356 adományvonalon hívásonként 500 forinttal segíthetjük a Katolikus Karitás munkáját. Banki átutalással vagy a *karitasz.hu* oldalon keresztül online adományozással is támogathatjuk a rászorulókat. Az egyházmegyei karításközpontokban szintén lehetőségünk van anyagi vagy tárgyi adományok leadására. Az *angyalbatyu.hu* oldalon található gyűjtőpontokon pedig karácsony előtt várják a gyerekeknek szánt ajándékokat. A honlapon a csomagleadási határidőről is tájékozódni lehet.

Szalontai Anikó
Fotó: Vermes Tibor/
Katolikus Karitás

Imádságok az élet szerzőjéhez

Megjelent az Isten szava minden napra 2026 című kötet

Megjelent a Magyar Kurír Új Ember Kiadványok sorozatának legújabb kötete, az Isten szava minden napra 2026. A Magyar Kurír és a Sant'Egidio közösség együttműködésében létrejött könyvben Vincenzo Paglia érseknek, a közösség spirituális felelősének szentírási olvasmányokhoz írt elmélkedései kaptak helyet. Az alábbiakban – kedvcsinálóként – a szerző kötetéhez írt előszavából idézünk.

Ferenc pápa és XIV. Leó pápa olyanok, mint a „két férfi ragyogó ruhában” – ahogyan Lukács evangéliuma írja a húsvét elbeszélésében (Lk 24,4), amely 2025-ben is újra felhangzott –, akik a békét hirdetik, és arra bátorítják a keresztényeket, hogy a háborúk és a kirekesztés áldozatait láttán „ne a halottak között keressék az élő”, hanem induljanak el sietve, hogy továbbadják a Feltámadott győzelmét! Lukácsnak ez az evangéliumi képe egy másik evangéliumi történetre is utal: az irgalmas szamaritanuséra. Mindkettő jól összefoglalja a mai kereszténység lényegét: olyannak lenni, mint a szamaritanus, aki gondoskodik a rablók által megtámadott és magára hagyott emberről, aki a mai ember állapotát tükrözi.

Ennek az útnak az első lépése, hogy Isten felé fordítsuk tekintetünket, és kérjük irgalmát a világunkért. Nehéz idők ezek mindannyiunk számára, különösen azoknak, akiket az élet peremére szorítottak. Első feladatunk, hogy kitartóbban imádkozzunk: kérjük az Urat, hogy adjon az embereknek békét, amit önmaguknak nem tudnak megadni. Imáink szálljon az égig, hogy véget érjenek a háborúk, hogy mindenki számára adott legyen a szabadság és a mindennapi kenyér, ami méltó életet biztosít. És végre elérkezzen az olyan nagyon vágyott béke. Az *Isten szava minden napra 2026* segítségünkre siet, hogy nap mint nap hallgassuk Isten szavát, és soha ne fáradjunk bele, hogy az élet szerzőjéhez forduljunk imádságunkkal.

Vincenzo Paglia *Isten szava minden napra 2026 című kötete megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V., Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 9–18 óráig), vagy megrendelhető az Új Ember online könyvárúházból.*

-bb-

Portugál pap-DJ keverte a zenét a kassai ifjúsági találkozón

A fiatalok jubileumát ünneplő sokaság gyűlt össze november 8-án a kassai Szent Erzsébet-székesegyház előtt. A találkozó résztvevőire intézett videóüzenetében a pápa arra hívott, hogy ne féljenek tanúságot tenni kereszténységükről. A szentmise után Guilherme Peixoto portugál pap szolgáltatta a zenét, aki DJ-ként a liszaboni Ifjúsági Világtalálkozón vált széles körben ismertté.

A pápa angol nyelvű videóüzenetben szólt a fiatalokhoz, amit a Szent Erzsébet-székesegyház előtt felállított színpadon vetítettek le a szentmise végén. A liturgiát a 75. születésnapját ünneplő Bernard Bober kassai érsek-metropolita, a Szlovák Püspöki Konferencia elnöke és Nicola Girasoli érsek, szlovákiai apostoli nuncius mutatta be. Üzenetében XIV. Leó pápa úgy fogalmazott: Európa legkeletibb gótikus stílusú székesegyháza a hit és a remény dobogó szíve. Hangsúlyozta, hogy a találkozó sokféle etnikumú résztvevői a közös hitben találják meg a közös nevezőt, amely a Krisztus által a szívekbe árasztott testvériség és béke kézzelfogható jeleivé teszi őket.

A szentmise után a székesegyház előtti téren fellépett a szlovák Godzone zenekar, majd az ismert portugál DJ pap, az ötvenéves Guilherme Peixoto szolgáltatta a zenét. „Művész, katolikus pap, katonai lelkész” – ez a meghatározás olvasható a közösségi oldalain. Rendkívüli népszerűsége miatt szert a 2023-as liszaboni Ifjúsági Világtalálkozón, ahol DJ-ként lépett fel. Egy tavalyi interjúban, amelyet a *DJ Mag Italia* magazin készített vele, elmesélte, hogy párhuzamosan növekedett benne a papi hivatás és az elektronikus zene iránti szenvedély, bár egy ideig úgy gondolta, hogy az első nem hagy majd helyet a másodiknak. Egy, a NATO-csapatokkal Afganisztánban töltött időszak hatására kezdett el olyan zenét keresni, amellyel azonosulni tud. A covid-járvány miatti lezárások alatt vágott bele a streamelésbe, a technóra összpontosított, és elhatározta, hogy „összeegyezteti ezt a műfajt a spirituális üzenetekkel”, melyeket közvetíteni akart. Végül a dallamos technóban találta meg a számára legmegfelelőbb hangzást.

Peixoto az evangélium ihlette spirituális üzeneteket közvetít a zene nyelvén. Az általa választott műfaj elsőre nehezen illeszthető be a Katolikus Egyházban eddig alkalmazott zenei stílusok közé, ő

mégis megpróbálja ezt: a *DJ Mag Italia* cikke szerint „a technót olyan klasszikusokkal váltogatja, mint Danny Tenaglia *Music is the answer* című száma, vagy – mint az ifjúsági világtalálkozón is – a *Jerusalem* és a *The Nights* Avicii-től, valamint Ferenc pápa és Szent II. János Pál pápa idézetei, sőt néha kilép a tánczene világából, s Luciano Pavarottit vagy Bob Dylant játszik”.

2024-es Hope Tour elnevezésű turnéjának negyvennégy állomása volt, és nagyon sokan követik a nevét viselő közösségimédia-felületeken is: Instagramon (1,7 millió követő), TikTokon (1,5 millió), Facebookon (352 ezer), de természetesen a Spo-

tifyon és más zenei platformokon is. Az általa közzétett képeken és videókon vizuálisan is megjelennek a keresztény szimbólumok.

A zene iránti kötődésen túl a digitális misszionáriusokhoz való hasonlóságát erősítik a róla készült képek is: mosolygós arc, kerek szemüveg, hibátlan fekete papi öltözet, teljesen kopasz fején az állandó mozgásban lévő fejhallgató (amely 2019-ben pápai áldást kapott) és a kézmozdulatai, melyekkel a pult mögött kíséri az általa játszott zenét.

Fordította: Thullner Zsuzsanna
Forrás: Vatican News; Avvenire
Fotó: Avvenire

Ajándéktárgyak farmerből

A debreceni Svetits diákjai a Máltai Szeretetszolgálat projektjében

Különleges jótékonyági programmal ünnepelte alapítóit november 17-től a debreceni Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium: a Magyar Máltai Szeretetszolgálat ReFarmer projektje keretében a diákok újrahasznosított ajándéktárgyakat készítettek, például farmeranyagból, adományaikkal pedig a segélyszervezet esélyteremtő munkáját támogatták.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat ReFarmerBank

projektje 2023-ban indult a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Tarpán. A szervezet országszerte gyűjti a farmereket, amelyeket a felzárkózó településeken mosnak, szárítanak, és készítenek belőlük különböző termékeket, munkahelyhez juttatva ezzel az ott élőket.

Forrás: Magyar Máltai Szeretetszolgálat
Fotó: Svetits Katolikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium

HÍREK KÉPEKBEN

Mohos Gábor és Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspökök vezetésével Krisztus Király ünnepén, november 23-án gyertyás rózsafüzér-körmenetet tartottak a budai Várban a Szereteláng mozgalom és az Emmánuel közösség szervezésében.

A házasság, a család életünk reménye, öröme és gyümölcse, de egyúttal krízise s olykor tragédiája is – foglalta össze a férfitalálkozó új előadás-sorozatának tematikáját Felföldi László pécsi püspök november 14-én a pécsi Magtár Látogatóközpontban tartott eseményen. A találkozón Nagy Péter, a Családi Életre Nevelés és Életstratégia Program koordinátora tartott előadást.

Krisztus Király ünnepének vigiliáján, november 22-én a Központi Papnevelő Intézet öt papnövendéke öltötte magára a reverendát Budapesten, az Egyetemi (Kisboldogasszony-) templomban. A beöltöztést szentmise keretében tartották meg, amelynek főcelebránsa Martos Levente Balázs, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye segédpüspöke, a központi szeminárium rektora volt. Ezúttal Darabos Bálint Péter, Iharosi Péter, Kovács Noel, Magi István és Tell Nándor ünneplhetette a beöltöztését.

Nyolcvanéves
az
Újember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünnepelve cikksorozatot indítottunk, válogatva az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Rónay László irodalomtörténész alábbi vezércikke az Új Ember 1995. december 10-i számában jelent meg.

Rónay László

Készülődés

Nem is tudnám megmondani, hány éve tart össze az a baráti társaság, amely hol egyikünkénél, hol a másikunknál gyűlik össze: beszélgetni, eszmét cserélni a világ mind zavarosabb dolgairól, életünk mind fenyegetőbb kilátásairól. Nem vagyunk egy véleményen, politikai pártállásunk is jócskán különbözik, de mert barátok vagyunk, soha föl sem merült, hogy a meggyőződésünk különbözősége kikezdje egymás iránt érzett szeretetünket és megbecsülésünket. A naponta tapasztalt köpenyegforgatások után igazi öröm, hogy ki-kicsi becsülettel kitart és kiáll saját meggyőződése mellett. Elbeszélgetünk, s amikor késő esténként elválunk, némi szomorúsággal gondolunk arra, hogy többször kellene találkozunk, átélünk a készülődés izgalmát, a konyhai sürgés-forgást, a várakozás feszültségét, az izgalmat, ízlik-e a vacsora, nem unatkozik-e a

vendég, tiszta-e a lakás, elférünk-e az asztal körül. Szomorkodásunkat csak növeli, hogy vége a felhőtlen, derűs eszmecsereinek, készülődik már a holnap, s ki tudná megmondani, milyen kellemetlen meglepetéseket tartogat valamennyiünk számára.

El-elgondolkodom, vajon ekkora izgalommal készülődünk-e Jézus eljövételére. Él-e bennünk a várakozás izgalma? Az a vágy, hogy minél otthonosabban érezze magát körünkben? Vagy magunk alá temetnek a szürke hétköznapiak, s az a legfőbb izgalomunk, hogy senkiről se feledkezzünk meg az ajándékozandók körül? A szeretet ajándékát készítjük-e, vagy fogcsikorgatva azon igyekezünk, hogy lepipáljuk a másikat?

Jézust nem lehet felülmúlni. Épp ezért azon kellene igyekeznünk, hogy a legegyszerűbb, legszemélyesebb ajándékainkat helyezzük jászola köré. Kis önvizsgálatot. Egy elhatározást.

Jócslekedetet. S arról sem szabadna megfedkezünk, hogy keresztény szemléletmódunkat és magatartásformáinkat is finomítanunk kellene, ha Hozzá méltó módon szeretnénk fogadni, ünnepé avatva érkezését. Mire gondolok? Kicsit kevesebb indulatra, önzésre, kicsit több szeretetre és megértésre. A kisgyermek közelében nem szokás hangoskodni. Ráadásul ez a gyermek a pózaink és a nagy szavaink mögé lát. Kisebb-nagyobb hazugságaink, önmentségeink mit sem használnak, amikor elébe lépünk. Ha hitelesen akarjuk fogadni, ezeket kell elvetnünk először.

Személyesen kell majd elébe járulnunk. Ami azt jelenti: a legszebb ruhánkban, nem abban az öltözékben, amelyet elrúgtatnak a megszólások, a másik ember iránt táplált indulatok. A gyermek előtt hiteltelenek lesznek a máskor oly jól bevált, már-már közhellyé koptatott szavak, mondatok: „Uram, bűnös ember vagyok, de nézd csak azt a másikat, az sokkal több és nagyobb bűnt követett el, mint én!” Magunkkal kell elszámolnunk és tisztába jönnünk. Nem a másakra kíváncsi, hanem minket figyel áthatóan. Az érkező különben sem kíváncsi az ellehetetlenült szavakra. Nagyön is jól ismeri őket. „Békesség: földön az embernek!” — ez hangzik el ott. S akkor majd számot kell adnunk:

tényleg békesség tölti-e a szívünket? Vagy még akkor is, ott is elfúló lélegzetvétellel, lihegve magyarázzuk, milyen gonosz — a másik? Oda sem igazi önmagunkat visszük? Ott sem fogjuk föl, hogy amit olyan fontosnak érzünk, az voltaképpen érdektelen?

Most jelent meg Megyeri Ábel szép verseskötete: Angyalok nyelvén a címe. Rögtön első lapjáról idézem e két versszakot: „Csend puha szárnyán, kék csillag-pályán, — Jöjj, Urunk Jézus, a nyugtalan árva — szenvedő földre. / Félelmek, rémek helyett új ének — hirdessen Téged, emberségünk igaz — isteni öre.” E pár sor a várakozó reménység üzenetét hordozza: a szenvedő földnek, a gyűlölködő emberiségnek, indulatos, haragvó önmagunknak valóban egy isteni őrzőre volna és van szüksége. S az érkezésekor bizonyára új ének szavait és dallamát kell megtanulnunk. Olyan énekét, amely a szeretet és békesség szólamában zeng ki. „Hívjuk Isten Szent Fiát, — angyal hirdet glóriát...” — olvasom egy másik költeményben. Úgy kell hívunk Isten Fiát, hogy ne csak az angyalok zengjenek glóriát, hanem mi is, akik lassacskán elfelejtettük az Urat dicsőítő és Fiát köszöntő énekeket. Pedig csak ezeket érdemes emlékezetünkben tartanunk és szívünkben őriznünk.

IMAÓRA

Kútölgyi Szűz Mária-engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Gálóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikán a templom karitászcsoportjának szándékára, a harmadikon az imaládába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországon, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kis-templomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mind-szent József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) 2025. december 6-án, szombaton 7 órakor.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): december 4-én 16 órától 7-én

13 óráig ADVENTI lelkigyakorlat Oszti Zoltán atyával. December 11-én 18 órától 14-én 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Belső gyógyulás”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinket való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárs-csoportjainkban. Találkozás a Pasaréti Közösségi Ház (Budapest II., Pasaréti út 102.) első emeleti termében kéténtente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia (Budapest I., Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) alsó hittantermében pedig kéténtente szerda esteként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2025. november 26., december 3., 17. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti (tegzesk@hotmail.com, 06/30-462-9272).

ELMÉLKEDÉS

Advent Máriával címmel Kovács Zoltán helyettes plébános (budapest-szentistvánvárosi Szent István király bazilika), egyetemi tanár elmélkedéseivel készülhetünk az ünnepre a budapesti Szent István király bazilikában (Budapest, V. ker., Szent István tér) a decemberi vasárnapokon, a 18 órai szentmisék után. Témák: I. vasárnap (nov. 30.), a virrasztás adventi lelkülete kapcsán: Máriára bízva és Mária ránk bízva; II. vasárnap (dec. 7.), a bűnbánattartásra szóló Keresztelő János-i felszólítás kapcsán, Szeplőtelen Fogantatás „előestéjén”: Maradandó szentség – bűnbánat nélkül; III. vasárnap (dec. 14.), az örömteli üzenetből – „Íme, elküldöm követemet színed előtt, hogy elkészítse az utat teelőtted” – kiindulva: A közvetítő, aki készíti az utat; IV. vasárnap (dec. 21.), közeledve a szentév zárásához, ugyanakkor a Szent Szűz születésére várva töretlen reménnyel a jövőbe tekintve: Zárul a szent kapu – feltárul egy másik. Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak!

EMLEKMISE

Szent Charles de Foucauld (Károly testvér) halálának 109. évfordulójára emlékezünk a 2025. december 1-jén, hétfőn 18 órakor kezdődő szentmisén. Előtte, 17 órától csendes szentségimádás lesz. Helyszín: Egyetemi (Kisboldogasszony-) templom (Budapest V.,

Egyetem tér/Papnövelde u.). Szeretettel hívunk és várunk! Jézus Kistestvérei és a Názáret Közösség tagjai. www.jezuskistestverei.hu, www.nazaret.hu

ÉLETVÉDŐ NAP

Gyermekáldás – A gyermek áldás címmel rendezik meg az V. Országos Életvédő Napot Debrecenben, november 22-én, szombaton 8-18 óra között a Szent Efrém Görögkatolikus Általános Iskolában (Debrecen, Kossuth u. 44.). Témák többek között: Létezik-e „katolikus lombik”?; Ciklus show; Kilenc hónap – Egy tanév; Abortusz, vetélés utáni gyógyulás; Kiskorúak babavárosa. A rendezvény ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Bővebb információk: <https://hd.gorogkatolikus.hu/>

KONFERENCIABESZÉDEK

Jézust hallgatni a Hegyi beszédben címmel adventi konferenciabeszédek tart Martos Levente Balázs esztergom-budapesti segédpüspök a pesti ferenceseknél, az Alcantarai Szent Péter- (belvárosi ferences) templomban (Budapest V., Ferenciek tere 9.), advent vasárnapjain, a 18.30-kor kezdődő szentmisék után. Téma: Máté evangélista úgy rajzolja meg Jézus egyéniségét, hogy tettei mellett különösen is kiemeli beszédeit. Ezek közül első és talán legjelentősebb, mindenképpen a legismertebb a Hegyi beszéd. Ez Jézus erkölcsei tanítását foglalja össze. Jézus, mint egyfajta új Mózes, új törvénnyel jelentkezik, amely az előzőt valójában feltételezi, mégis számos ponton megújítja, megváltoztatja, felülmúlja. Milyen nekünk, mai keresztényeknek az ellenségszeretetről, a nyolc boldogságról vagy éppen az úgynevezett arany szabályról hallani? Mennyire engedjük, hogy Jézus ezekre az olykor nehéz területekre hívjon minket?

RÓZSAFÜZÉR-IMÁDSÁG

TÉRden álló férfiak rózsafüzér-imádsága lesz Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren, december 6., elsőszombaton 10 órától. Gyülekező 09.45 órától. A hívó férfiak együtt, térden fohászkodnak a Szűzanya közbenjárásáért, az önzonosság megerősödéséért, szívbéli békéért, a kiengesztelődésért, a hitben való gyarapodásukért, az Istenhez való megtérésért, a férfitestvérek imádságban való megerősödéséért, valamint gyermekeinkért, családjainkért és egész imádkozó

nemzetünkért. A szervezők kéri, hogy ahol imádkoznak bátor férfiak, jelezzék a szivekszovetsegemisszioja@gmail.com e-mail-címen, valamint küldjenek képet, összefoglalást, tanúságtételt, imaszándékokat is.

GYÓNTATÁS

Többnyelvű szentgyónási lehetőség a pesti ferenceseknél. A budapest-belvárosi ferences templomban (Budapest V., kerület Ferenciek tere) lehetőséget biztosítanak a gyónás szentségében való részesülésre azoknak is, akik Budapesten vagy akár Magyarország más részén élnek, de nem beszélnek magyarul, akárcsak azoknak, akik turistaként látogatnak el hozzájuk, vagy különböző nemzeti kisebbségekhez tartoznak.

NYÍLT HÉTVÉGE

A piarista hivatás iránt érdeklődő, 17–27 év közötti fiatalok számára nyílt hétfégét szervez Budapesten a Kalazantinum növendékház (Budapest V., Piarista köz 1.) november 28–30. között. Az érdeklődők betekintést nyerhetnek a piaristák ima- és közösségi életébe, küldetésébe, valamint megismerhetik a piarista képzési folyamatot, de lehetőség nyílik személyes beszélgetésekre is a növendékekkel és az örökfogadalmas piarista szerzetesekkel. Jelentkezés és bővebb információ: <https://piarista.hu/>

KIÁLLÍTÁS

Udvardi Erzsébet „Mennyből az angyal...” című kiállítása nyílik a festőművész biblikus képeiből Győrben, a Triangulum Galériában (Győr, Gutenberg tér 2., a Frigyláda-szobor felől), november 28-án, pénteken 17 órakor. Köszöntőt mond: Veres András győri megyéspüspök, a kiállítást Lukács Zoltán székesegyházi kanonok, győr-szigeti plébános nyitja meg. Közreműködik: Balogh Eszter énekművész. A kiállítás november 28-tól 2026. február 8-ig, hétfő–vasárnap 9–17 óra között tekinthető meg.

A veszprémi várnegyed bemutatató séták két új, különleges helyszínnel bővülnek. A látogatók ezentúl leereszkehetnek a föld alá, a Szent Mihály-főszékesegyház altemplomába, illetve felfedezhetik a Szent György-kápolna feltárt maradványait – ott, ahol ezer év története válik láthatóvá. A vezetett várséták egész évben látogathatók. A program időtartama körülbelül 60 perc, a csoportok létszáma korlátozott.

Ujember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomtat: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft.

Ügyvezető: Tolonics Gergely

ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.

LAPZÁRTA: 2025. november 24.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla

Lapszerkesztő-helyettes: Körössi László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fábán Attila, Gátas

Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi

Zita, Mészáros Akos, Nádudvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó,

Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Koditek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.

Egyéni egyplányos előfizetés belföldi negyedévre:

5785 Ft, fél évre: 11 570 Ft, egy évre: 23 140 Ft

Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; apohirdetes@ujember.hu;

<http://ujember.hu/apohirdetes-feladasa/>

A találkozási pont minden esetben a Biró-Giczey Ház (Veszprém, Vár utca 31. Telefon: +36/20-560-2010; e-mail: turizmus@veszpremiersekség.hu). Bővebb információk: <https://vetk.hu>

„Bogáncs és lilium – Magdolnák virágai” címmel ingyenes kiállítás tekinthető meg december végéig a veszprémi várnegyedben, a Biró-Giczey Ház freskós termeiben. A tárlat hétfő kivételével mindennap látogatható:

keddtől péntekig 17–19 óráig, valamint szombaton és vasárnap 10–19 óráig. A Veszprémi Érsekség történetének egyik legjelentősebb eseményét, Bódi Mária Magdolna boldoggá avatását ünnepli ebben az évben. A lilimos vértanú névadó szentjének, Mária Magdolna életének eseményeit bemutató műtárgyakat nézve közelebb kerülhetünk Bódi Magdi és Szent Mária Magdolna titkaihoz.

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírregiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.

KIADÓ

TELJESKÖRŰEN felújított, 26 négyzetméteres lakás kiadó a Dózsa

György úti metrómegálló közelében. T.: 06/20-432-2885

TÁRSKERESŐ

DIPLOMÁS férfi társat keres 65 éves korig. T.: +36/30-628-9657

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznl is. T.: 06/1-213-5726

Az *Új Ember* könyvesbolt ünnepi nyitvatartása

November 29-én, szombaton:

9-től 16 óráig

December 6-án, szombaton:

9-től 16 óráig

December 13-án, szombaton:

9-től 16 óráig

December 20-án, szombaton:

9-től 16 óráig

Az utolsó nyitvatartási nap
decemberben: **2025. 12. 23.,
kedd, 9-től 14 óráig.**

**2025. 12. 24-től
könyvesboltunk zárva tart.**

Nyitás: 2026. január 12., hétfő.

**Áldott karácsonyi ünnepeket és békés,
boldog új esztendőt kíván az Új Ember
Könyvesbolt valamennyi munkatársa.**

Webbaltunkon történő vásárláskor
a december 15-ig leadott megrendelések esetén
csomagját még karácsony előtt kiszállítjuk.

A december 21. után leadott megrendelések
2026. január 12. után kerülnek feldolgozásra.

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívunk minden kedves érdeklődőt
Kuzmányi István: Assisi című
zarándokútikönyvének bemutatójára

A kötetbemutatót

Bécsér Róbert OFM tart
előadást *Zarándokúton
Szent Ferenc nyomában*
címmel.

A könyvet **Szalai Gábor**,
a Szent Angéla Ferences
Általános Iskola és Gimnázium
igazgatója mutatja be.

Helyszín: **Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola
díszterme (Budapest V., Piarista köz 1., II. emelet)**

Időpont: **2025. december 12., péntek 17.00**

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN

2026. február 9-12. | 4 nap | 359.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN

2026. március 2-8. | 7 nap | 389.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

HORVÁT KEGYHELYEKEL

2026. március 11-15. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT

PORTUGÁLIAI KÖRUTAZÁSSAL

2026. március 18-23. | 6 nap | 419.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT DÉL-OLASZORSZÁGBA

(SAN GIOVANNI ROTONDO ÉS BARI)

2026. március 20-25. | 6 nap | 459.900 Ft/fő

AZ ISTENI IRGALMASSÁG ÜNNEPE

ZARÁNDOKLAT LENGYELORSZÁGBA

2026. április 8-12. | 5 nap | 189.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT

BOSZNIAI LÁTNIVALÓKKAL

2026. április 15-19. | 5 nap | 159.900 Ft/fő

ZARÁNDOKKÖRÚT TOSZKÁNÁBA

2026. április 20-26. | 7 nap | 399.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT

2026. április 28 - május 2. | 5 nap | 399.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA

+36 20 500 5050 | www.viasacra.hu

AZ ÚJ EMBER KÖNYVESBOLT

25%-OS AKCIÓJA

november 1. és december 31. között

Elérhetőségeink: 1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8.

Webcím: **bolt.ujember.hu**

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

Új Ember
kiadványok